

Закључак Владе Републике Србије о прихватању Извештаја о реализацији Плана имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године – за 2023. и 2024. годину, 05 Број: 56-12949/2025 од 27. новембра 2025. године

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ГАРАНЦИЈЕ ЗА
МЛАДЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2026. ГОДИНЕ
– за 2023. и 2024. годину**

Садржај

Листа скраћеница	3
Увод	4
1. Млади који нису запослени, у образовању или на обуци: Преглед	6
2. Имплементација Гаранције за младе	9
2.1. Фазе	9
2.1.1. <i>Мапирање и рана интервенција</i>	9
2.1.2. <i>Досезање</i>	17
2.1.3. <i>Припрема</i>	20
2.1.4. <i>Квалитетна понуда</i>	26
2.2. Трансверзални покретачи	37
2.2.1. <i>Мобилисање партнерстава</i>	37
2.2.2. <i>Унапређење прикупљања података, праћења и вредновања Гаранције за младе</i>	41
2.2.2.1. <i>Анализа и извештавање о подацима из ЕМСО оквира за праћење</i>	42
2.2.3. <i>Оптимално коришћење финансијских средстава</i>	49
2.2.4. <i>Изградња снажних механизма испоруке надлежних органа и партнера</i>	50
3. Закључци	55
4. Прилог	57

Листа скраћеница

АзК	Агенција за квалификације
АПЗ	Активна политика запошљавања
АРРА	Акредитоване регионалне развојне агенције
АРС	Анкета о радној снази
ГзМ	Гаранција за младе
ЕТФ	Европска фондација за обуку
ЗВКОВ	Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
ЗУОВ	Завод за унапређивање образовања и васпитања
ИПА	Инструмент за претприступну помоћ
ИПЗ	Индивидуални план запошљавања
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЈПОА	Јавно признати организатори активности образовања одраслих
КВиС	Каријерно вођење и саветовање
КДОНОК	Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација
КзМ	Канцеларија за младе
КОМС	Кровна организација младих Србије
МОР	Међународна организација рада
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
МТО	Министарство туризма и омладине
НАКЗМ	Национална асоцијација канцеларија за младе
НАПОР	Национална асоцијација практичара/ки омладинског рада
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСКЗ	Национална стандардна класификација занимања
НОКС	Национални оквир квалификација Републике Србије
ОП	Оперативни програм
ОСИ	Особе са инвалидитетом
ОЦД	Организације цивилног друштва
План имплементације Гаранције за младе	План имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ПОН	Практични облик наставе
ППУ	Признавање претходног учења
РАС	Развојна агенција Србије
РЗС	Републички завод за статистику
ЦРОСО	Централни регистар обавезног социјалног осигурања
NEET (Not in employment, education or training)	Млади који нису запослени, у образовању или обуци
LMIS	Систем информација тржишта рада
SDC	Швајцарска агенција за развој и сарадњу
СКГО	Стална конференција градова и општина

Увод

Извештај о реализацији Плана имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године – за 2023. и 2024. годину подноси Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Координатор Гаранције за младе у име Координационог тела за израду и праћење спровођења Плана имплементације Гаранције за младе.

Извештај се подноси за 2023. годину, у којој су спроведене поједине припремне активности, као и за 2024. годину, када се започело са пилотирањем Гаранције за младе у три пилот филијале Националне службе за запошљавање.

Извештај је сачињен уз активно учешће чланова Стручне групе Координационог тела и осталих партнера у спровођењу Гаранције за младе.

У оквиру кључних реформи које се односе на унапређење прописа у области образовања, рада и запошљавања и омладинске политике, чије је доношење неопходно за успешан завршетак пилотирања и почетак пуне примене Гаранције за младе од 2027. године, током 2023. године усвојене су измене и допуне Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије и Закона о дуалном образовању, док су започеле или се планирају у наредном периоду активности на унапређењу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Закона о радној пракси, Закона о Националној стандардној класификацији занимања као и Закона о младима. Потребно је уложити додатне напоре да се планирани прописи усвоје до краја 2026. године.

У погледу јачања административних капацитета првенствено Националне службе за запошљавање као главног имплементационог партнера, у извештајном периоду запослено је нових седам саветника за младе у три пилот филијале Националне службе за запошљавање. Организоване су различите обуке за саветнике за запошљавање ради подизања квалитета пружених услуга незапосленим лицима и послодавцима. Обучавање запослених у Националној служби за запошљавање треба да буде континуирана и доступна активност за све запослене којима је то потребно.

Додатна подршка у правцу унапређења процеса рада у Националној служби за запошљавање, али и подршка Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, које је одговорно за координацију, праћење и извештавање о спровођењу Плана имплементације Гаранције за младе, осигурана је и надаље преко експерата Међународне организације рада, ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”, SDC пројекта „Знањем до посла – E2E” и осталих донатора.

Са пилотирањем Гаранције за младе започело се, како је и планирано, од 1. јануара 2024. године у три претходно изабране филијале Националне службе за запошљавање – Сремска Митровица, Крушевац и Ниш. Ове филијале налазе се у Сремском, Расинском и Нишавском округу који обухватају 20 јединица локалних самоуправа.

У 2024. години забележен је прилив од 11.396 младих старосне категорије 15-29 на евиденцију незапослених у три пилот филијале Националне службе за запошљавање, од којих је **8.706 (76,4%) регистровано у Гаранцију за младе**.¹

Према полној структури младих, регистрован је уједначен број мушкараца и жена (50,1% и 49,9%). Према старосним категоријама, највише је младих у старосној категорији 25-29 (38,6%), а најмање у старосној категорији 15-19 (23,1%). Према образовној структури највише је младих са средњим образовањем (62,5%), затим са високим образовањем (25,8%), док је најмање младих без квалификација и ниско квалификованих (11,7%).

¹ У оквиру тачке 2.3.2.1. приказан је број младих пријављених на евиденцију незапослених и број младих регистрованих у ГзМ, као и образложење и разлоге за разлику у подацима.

Укупан излаз младих из Гаранције за младе је 4.929, од чега 3.741 младих (76%) има позитиван излаз (запошљавање или наставак образовања и обуке), а 1.188 (24%) има негативан излаз.

Од укупног броја младих са позитивним излазом (3.741), највише је младих који су се запослили (83%), док је 17% младих наставило образовање или обуку.

Позитиван, правовремени, излаз у року од четири месеца од регистрације у Гаранцију за младе имало је 3.265 младих (76,7%). Негативан излаз у року од четири месеца имало је 991 младих (23,3%).

Кључни резултати спровођења Гаранције за младе у пилот филијалама НСЗ – 2024. година

ЕМСО оквир за мониторинг	Резултати
Број младих укључених у ГзМ	8.706
Просечно стање	2.087
Број младих који су изашли из ГзМ	4.929
Позитиван излаз	3.741
Број младих који су изашли из ГзМ у року од 4 месеца	4.256
Позитиван, правовремени, излаз у року од 4 месеца	3.265
Главни индикатор: Удео просечног броја младих који су у припремној фази ГзМ након 4 месеца	17,4%
Главни индикатор: Удео просечног броја младих који су у припремној фази ГзМ након 6 месеци	7,3%
Додатни индикатор: Удео броја младих који излазе из ГзМ са позитивним познатим излазом у року од 4 месеца у односу на укупан број излаза из ГзМ	66,2%

Поједини изазови у извештајном периоду односили су се на дужи временски период припремних радњи за отпочињање активности за досезање до неактивних младих који је превазиђен почетком 2025. године, тако да су активности досезања започеле у 2025. години.

У 2024. години из различитих извора финансирања обезбеђена су довољна финансијска средства тако да су скоро током целе године били доступни јавни позиви Националне службе за запошљавање за реализацију мера активне политике запошљавања за спровођење Гаранције за младе.

За поједине мере активне политике запошљавања које су реализоване у мањем обиму од планираног, сагледани су разлози лошије реализације, тако да су почетком 2025. године расписани нови јавни позиви за реализацију мера са боље дефинисаним циљним групама младих.

Међутим, кратке обуке као и обуке за тржиште рада и услуге менторинга за младе којима је одобрена субвенција за самозапошљавање нису према плану реализоване током 2024. године, углавном из разлога дужег трајања поступка спровођења јавних набавки од очекиваног, али су на крају поступци позитивно окончани и ове мере и услуге су почетком 2025. године доступне младима. Један од препознатих изазова у првој години пилотирања јесте и недовољан број јавно признатих организатора активности образовања одраслих (ЈПОА) као и акредитованих програма обука у складу са потребама тржишта рада и њихова регионална доступност, али се додатне активности сектора образовања у том правцу очекују у оквиру ИПА 2020 пројекта „Повећана понуда и диверзификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих” који је почео са имплементацијом.

Статистичко профилисање и онлајн (пред)регистрација младих нису уведени у 2024. години. Међутим на овим активностима Национална служба за запошљавање радила је током 2024. године, тако да се пуштање у продукцију очекује у 2025. години. У циљу припреме извештаја, обезбеђени су сви потребни подаци и организована размена података између органа и институција. Настављене су активности релевантних органа на тему интероперабилности различитих база података почетком јануара 2025. године и сагледавања могућности за обезбеђивање аутоматског извештавања у реалном времену о спровођењу Гаранције за младе.

1. Млади који нису запослени, у образовању или на обуци: Преглед

Позитиван и отпоран економски раст Републике Србије у последњој деценији довео је до значајних побољшања укупне ситуације на тржишту рада. За мање од једне деценије (2014-2023) стопа активности за радно способно становништво (15-64) се повећала (са 63% у 2014. на 71,7% у 2023.), стопа запослености се повећала (са 49,7% на 64,7%), а стопа незапослености се двоструко смањила (са 21% у 2014. на 9,7 % у 2023).

Позитивном тренду на тржишту рада, у великој мери допринеле су и демографске промене, ниске стопе наталитета и емиграције. Последњих година почео је да се јавља недостатак радне снаге, посебно у сектору информacionих технологија (ИТ).

У 2024. години настављен је повољан тренд економских индикатора и одржана стабилност на тржишту рада. Укупна економска активност у Републици Србији у 2024. години, мерена реалним кретањем бруто домаћег производа (БДП), забележила је раст од 3,9% у односу на 2023. годину.

Према подацима Републичког завода за статистику из **Анкете о радној снази** за 2024. годину², стопа запослености (за становништво 15+) је у 2024. години износила 51,4%, што представља пораст од 1,2 процентна поена (п.п.) у односу на 2023. годину. Стопа незапослености, као и стопа становништва ван радне снаге, бележе пад од 0,8 п. п., тако да је стопа незапослености износила 8,6%, а стопа становништва ван радне снаге 43,8%.

Код старосне категорије 15-64, стопа запослености је 66,3% (1,6 п.п. више у односу на 2023. годину), стопа незапослености 8,9% (0,8 п.п. мање у односу на 2023. годину), а стопа становништва ван радне снаге је 27,3% (1 п.п. мање у односу на 2023. годину).

Вредности основних индикатора тржишта рада **за старосну категорију 15-29** година у 2024. години су: стопа запослености 41,3% (међугодишње повећање за 1,1 п.п.), стопа незапослености 16,8% (међугодишње смањење за 1,7 п.п.) и стопа становништва ван радне снаге 50,3% (међугодишње смањење за 0,4 п.п.).

Удео незапослености младих 15-29 у укупном броју лица те старосне категорије је 8,4% (међугодишње смањење за 0,7 п.п.), при чему је 9,4% удео мушкараца и 7,3% удео жена. Однос удела незапослених младих 15-29 и удела незапослених одраслих 30-64 износи 1,4, а однос стопе незапослености младих 15-29 према стопи незапослености одраслих 30-64 је 2,3.

Родни јаз код старосне категорије 15-29 је за стопу запослености 10,8 п.п. (46,6% мушкарци, 35,8% жене), за стопу незапослености 0,1 п.п. (16,8% мушкарци, 16,9% жене) и за стопу становништва ван радне снаге 12,9 п.п. (44% мушкарци, 56,9% жене).

Уколико се посматрају старосне поткатегије 15-24 и 25-29 уочава се да постоје велике разлике у индикаторима тржишта рада ове две групе.

² Подаци из Анкете о радној снази за 2024. годину (у којој је започело пилотирање Гаранције за младе) не могу се поредити са подацима за 2020. годину датим у Плану имплементације Гаранције за младе, јер је 2021. године дошло до промене методологије, а 2022. године је извршен Попис становништва. Републички завод за статистику је из тих разлога извршио ревизију само за основне индикаторе тржишта рада од 2011. године на даље, а код осталих података ревидирани су подаци од 2021. године на даље и у тој години је прекид временске серије.

Из тог разлога у извештају се као полазна година посматра 2023. година и подаци из 2024. године пореде се са подацима из Анкете о радној снази за 2023. годину.

Стопа запослености за старосну категорију 15-24 је 24,9% (у односу на 2023. годину повећана је за 1 п.п.), а за старосну категорију 25-29 је 72,2% (повећана је за 2 п.п.). Стопа незапослености за старосну категорију 15-24 је 23% (смањена за 2 п.п. међугодишње), док је за старосну категорију 25-29 ова стопа 12,3% (смањена за 1,5 п.п. међугодишње). Стопа становништва ван радне снаге за старосну категорију 15-24 је 67,6% (смањена за 0,5 п.п. међугодишње), док код старосне категорије 25-29 ова стопа износи 17,7% (смањена за 0,8 п.п. у односу на 2023. годину).

Уколико се сагледају основни индикатори тржишта рада за 2024. годину за пилот филијале, односно Нишавску, Расинску и Сремску област, запажа се да је стопа запослености младих старосне категорије 15-29 највећа у Сремској области и износи 42,3% (више од републичког просека), затим следи Нишавска област са стопом запослености од 40,6% и Расинска са 38%. Такође, стопа незапослености најмања је у Нишавској области 13,7%, потом у Сремској области 16,9%, и Расинској области са 18,8%. Стопа становништва ван радне снаге је најмања у Сремској области и износи 49% (мања од републичког просека), затим следи Нишавска област са стопом од 52,9% и Расинска област са стопом од 53,2%.

Стопа NEET³ за старосну категорију 15-29 у 2024. години износила је 14,9 % и у односу на претходну годину смањена је за 0,3 п.п.

Стопа NEET за старосну категорију 25-29 износила је у 2024. години 18,7% (мања је за 1,7 п.п. у односу на 2023. годину), док је ова стопа за старосну категорију 15-24 износила 12,9% (мања је за 0,5 п.п. у односу на 2023. годину).

Уколико се стопа NEET упореди по различитим старосним категоријама (25-29 и 15-24), подаци показују да је стопа NEET већа за 5,8 п.п. за старосну категорију 25-29.

У структури NEET старосне категорије 15-29 уочава се да је од укупно 153.100 лица, 79.400 ван радне снаге, док је 73.700 незапослених NEET.

Број лица у категорији NEET мањи је у односу на 2023. годину за 4.900, при чему је дошло до значајнијег смањења броја NEET који су ван радне снаге (4.300 лица). Такође у структури стопе NEET веће је учешће младих ван радне снаге у односу на незапослене NEET, и то у свим старосним категоријама:

- за 15-29 је 7,2% незапослених и 7,7% ван радне снаге;
- за 15-24 је 6,3% незапослених и 6,6% ван радне снаге и
- за 25-29 је 8,8% незапослених и 9,9% ван радне снаге.

Стопа NEET жена старосне категорије 15-29 износи 16%, а стопа NEET мушкараца исте старосне категорије 13,8%, па родни јаз у стопи NEET износи 2,2 п.п.

Анализирајући податке о структури стопе NEET, може се закључити да је више жена ван радне снаге (9,9% од 16%), од чега већина NEET жена не жели да ради (7,4% од 9,9%).

Стопа NEET жена старости 25-29 је виша од стопе NEET мушкараца исте старосне категорије за 7,4 п.п., док је за старосну категорију 15-24 стопа NEET мушкараца већа за 0,5 п.п. Код старосне категорије 15-24 стопа NEET мушкараца је 13,1% (од чега је већина незапослених – 7,8%), а код жена 12,6% (од чега је већина ван радне снаге – 7,9%).

Стопа NEET жена старости 25-29 година износи 22,5% (од чега је 13,5% ван радне снаге), а мушкараца 15,1% (од чега је 8,8% незапослених). Скоро половина NEET жена у старосној категорији 25-29 не жели да ради (10,2 % од 22,5%), док истовремено мање од једне трећине мушкараца не жели да ради (4% од 15,1%).

У старосној категорији 25-29 од укупно 66.500 NEET лица, 39.100 су жене, од чега је 23.600 жена ван радне снаге. Око 17.800 NEET жена ове старосне категорије не жели да ради и њих неће бити могуће обухватити активностима досезања, када почне да се спроводи на територији Републике Србије. Код незапослених NEET од

³ Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15-29 година која нису запослена (незапослена или су ван радне снаге), нису у образовању, нити су на обуци, у укупној популацији те старосне категорије.

укупно 31.400 лица, мушкарци су 15.900, а жене 15.500. Код старосне категорије 15-24 од укупно 86.500 NEET лица, мушкарци су у већини, са 45.200 лица, при чему су већином у категорији незапослених NEET са 26.800 лица.

Ако се сагледа старосна структура NEET категорије, међугодишње је дошло до побољшања код старосне категорије 25-29 и истовремено до погоршања индикатора код старосне категорије 15-24. Такође се примећује међугодишње смањење родних разлика у структури NEET.

Табела 1. Збирни макроекономски показатељи за праћење Гаранције за младе 2024. године

Индикатор		15-29		
		Мушкарци	Жене	Укупно
Главни	Стопа NEET (%)	13,8	16	14,9
	<i>Незапослени (%)</i>	8,1	6,2	7,2
	<i>Ван радне снаге(Неактивни) (%)</i>	5,7	9,9	7,7
Тржиште рада	Стопа запослености младих (%)	46,6	35,8	41,3
	Удео незапослености младих(%)	9,4	7,3	8,4
	Стопа незапослености младих (%)	16,8	16,9	16,8
	Однос удела незапослености младих (15-29 година) у односу на удео незапослености одраслих (30-64 године)			1,4
	Однос стопа незапослености младих и одраслих (старосних категорија 15-29 и 30-64 године)			2,3
Образовање	Млади (20-29 године) са најмање ISCED 3, %	92,6	92,9	92,7
	Стопа запослености недавно дипломираних лица (20-34 године), %	75,6	70,3	73,1
	Удео младих старости 20-29 са ISCED 0-2, %	7,4	7,1	7,3
	Удео младих старости 30-34 са ISCED 5-8, %	32,3	48	40
	Лица која рано напуштају образовање/обуку (18-24), %	6,8	5,7	6,2

Извор: Републички завод за статистику

Код старосне категорије 15-24, учешће жена у формалном образовању је веће од учешћа мушкараца, па је стопа NEET жена мања. Међутим након завршеног школовања (када пређу у старосну групу 25-29 година), жене често напуштају радну снагу због породичних обавеза и бриге о члановима домаћинства, тако да чешће улазе у NEET категорију од мушкараца.

Уколико се сагледају индикатори образовања из APC у 2024. години запажа се следеће:

- Процент становништва старосне категорије 20-29 са најмање средњим образовањем (ниво ISCED 3 и виши) у укупној популацији исте старосне категорије је 92,7%, и то 92,6% за мушкарце и 92,9% за жене.
- Стопа запослености лица (20-34) која су недавно завршила школовање, а која су запослена годину до три након завршетка најмање средњег образовања у укупној популацији запослених исте старосне категорије који су завршили школовање пре једне до три године је 73,1% (75,6% за мушкарце и 70,3% за жене).
- Удео лица старосне категорије 20-29 година са образовањем на нивоу ISCED 0-2 у укупној популацији исте старосне категорије је 7,3% и то 7,4% за мушкарце и 7,1% за жене.

- Удео лица старосне категорије 30-34 године са образовањем на нивоу ISCED 5-8 у укупној популацији исте старосне категорије је 40% (32,3% за мушкарце и 48% за жене).

Стопа раног напуштања школовања⁴ у 2024. години износила је 6,2% (6,8% мушкарци и 5,7% жене).

2. Имплементација Гаранције за младе

План имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године⁵ (у даљем тексту: План имплементације Гаранције за младе) израђен је на бази резултата мапирања младих који нису запослени, нису на школовању или обуци (NEET), прегледа постојећих политика и спроведеног консултативног процеса у оквиру Координационог тела за израду и праћење спровођења Плана имплементације Гаранције за младе⁶.

Планиране реформе и интервенције груписане су у оквиру четири фазе Гаранције за младе: i) мапирање и рана интервенција; ii) досезање до неактивних младих; iii) припрема; и iv) понуда, и трансверзалних покретача потребних за делотворно спровођење Гаранције за младе.

У првој години спровођења Плана имплементације Гаранције за младе започело се са изменама нормативног оквира, јачањем капацитета надлежних органа и препознатих партнера на националном и локалном нивоу, првенствено капацитета Националне службе за запошљавање као главног имплементационог партнера и улазне тачке Гаранције за младе, као и са успостављањем оквира за праћење Гаранције за младе.

Имајући у виду сложеност планираних кључних реформи, посебно реформи које се односе на унапређење нормативног оквира у области образовања, рада и запошљавања и омладинске политике, ове реформе наставиће да се спроводе до краја периода важења Плана имплементације Гаранције за младе.

Са пилотирањем Гаранције за младе започело се у јануару 2024. године на територији три филијале Националне службе за запошљавање: Ниш, Крушевац и Сремска Митровица, односно на територији три округа Нишавски, Расински и Сремски који обухватају 20 јединица локалних самоуправа.

У наставку извештаја дат је приказ постигнутог напретка и изазова у реализацији кључних реформи и планираних интервенција по фазама.

2.1. Фазе

2.1.1. *Мапирање и рана интервенција*

Планиране кључне реформе у оквиру ове фазе односе се на унапређење прописа у области образовања, развој система каријерног вођења и саветовања и успостављање законодавног и институционалног оквира за даљи развој Националне стандардне класификације занимања.

У области образовања у септембру 2023. године усвојени су Закон о изменама и допунама Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије (НОКС)⁷ и Закон о изменама и допунама Закона о дуалном образовању⁸.

Ради унапређења квалитета и ефикасности стручног образовања у извештајном периоду наставило се са **развијањем тржишно релевантних стандарда**

⁴ Стопа раног напуштања школовања представља проценат младих старости између 18 и 24 године који су завршили највише основну школу и нису наставили даље школовање (у последње четири седмице нису били на школовању или обуци).

⁵ „Службени гласник РС”, број 120/23

⁶ <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/IGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/odluka/2022/4/5/reg>

⁷ „Службени гласник РС”, број 76/23

⁸ „Службени гласник РС”, број 76/23

квалификација и на њима заснованих нових или унапређених програма наставе и учења. До краја 2024.године у **Регистар НОКС** унета је 4.741 квалификација од којих 139 имају развијен стандард квалификације у складу са новом Методологијом за развој стандарда квалификација.

Имајући у виду да је стицање квалификација омогућено и кроз неформално образовање, као и кроз поступак признавања претходног учења (ППУ), а кључно је за младе који нису у систему формалног образовања и којима недостају одговарајуће квалификације, односно знања и вештине да се укључе на тржиште рада, то су у извештајном периоду настављене активности како би се унапредила понуда програма, њихова усклађеност са потребама тржишта рада, као и регионална доступност. У извештајном периоду број акредитованих ЈПОА се повећао са 148 на 182, док се број акредитованих програма обука повећао са 611 на 839.

Када је реч о поступку ППУ, процес је постепено увођен у различите секторе, са фокусом на повећање броја пружалаца услуга ППУ. Ово омогућава шири приступ особама које траже формално признавање свог неформалног и информалног учења. Напори за успостављање оквира за ППУ подржани су развојем смерница, упутстава и алата за процену исхода претходног учења, али је изостало значајније повећање акредитованих институција у извештајном периоду (са пет на седам који реализују поступак ППУ за 11 различитих квалификација обухватајући укупно 72 занимања).

Како проширење понуде образовања и обучавања одраслих треба да обезбеди Националној служби за запошљавање шири спектар квалитетних понуда за континуирано образовање и обуку, додатне активности у том правцу планиране су у оквиру ИПА 2020 пројекта „*Повећана понуда и диверзификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих*” који је започео са имплементацијом.

Посебна пажња у извештајном периоду била је усмерена на развој тржишно релевантних **дуалних програма образовања**, унапређење квалитета и повећање обима реализације учења кроз рад, поједностављивање поступка акредитације послодаваца и успостављање правног основа за финансијску подршку ученицима и послодавцима у систему дуалног образовања у складу са расположивим средствима у буџету Републике Србије. Већа доступност учења кроз рад у средњем и високом образовању треба да обезбеди повећање запошљивости младих и олакша њихову транзицију из света образовања у свет рада. У систему дуалног образовања у средњим школама је 9.546 ученика док је 674 студената у дуалном моделу студија.

У вези реформе ране интервенције која се односи на **развој система каријерног вођења и саветовања**, као система услуга које младима помаже при избору одговарајућег образовања у односу на занимање којим у животу желе да се баве и касније у управљању каријером, настављене су активности на унапређењу система КВиС. У 2023. години урађена је евалуација услуга КВиС у секторима образовања, запошљавања и сектору омладине, а у 2024. години израђен је Предлог унапређених стандарда услуга КВиС, заједно са компетенцијама каријерних практичара. Стандарди КВиС су од значаја за успостављање јединственог система квалитета у области КВиС и да би се олакшала њихова примена од стране свих пружалаца услуга КВиС, биће потребно да своја знања у овој области унапреде како запослени у школама који су укључени у тимове за КВиС, тако и запослени у Националној служби за запошљавање, агенцијама за запошљавање, организацијама цивилног друштва и сл. који пружају те услуге.

У извештајном периоду израђено је више докумената, анализа и алата на основу којих је у 2024. години Радна група за унапређивање услуга КВиС израдила стручно упутство за Тимове за КВиС у средњим школама. Започет је консултативни процес за формирање посебне Радне групе за **развој Портала за КВиС** и урађене су анализе које чине почетну основу за даљи рад на развоју Портала.

Министарство туризма и омладине је током 2023. и 2024. године на основу расписаних јавних конкурса подржало више организација цивилног друштва за спровођење активности у области КВиС, чиме је омогућено значајно укључивање младих у услуге КВИС и развој дигиталних компетенција.

Као реформа ране интервенције препознаје се и **развој Националне стандардне класификације занимања (НСКЗ)** која је у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У претходном периоду интензивирани су активности на развоју НСКЗ, уз свеобухватну и континуирану подршку SDC пројекта „*Знањем до посла – E2E*”. У извештајном периоду урађено је усклађивање превода описа дефиниција класификационих целина ISCO-08 са Шифарником занимања и локалним приликама, спроведен је други циклус тестирања Предлога методологије за развој стандарда занимања кроз израду стандарда за 23 занимања, међу којима су и предлози стандарда за занимања **Каријерни саветник, Стручњак за каријерно вођење и саветовање и Саветник за запошљавање.**

Израђени су и двоминутни видео материјали за занимања CNC оператер, бравар, главни кувар и хотелски рецепционер. У току је ревизија Предлога методологије на основу резултата и искустава два циклуса тестирања. За потребе развоја НСКЗ као и за осигурање учешћа свих заинтересованих страна, формирана је нова Радна група за развој НСКЗ.

Планом имплементације Гаранције за младе за период од 2023-2026. године, у оквиру реформских процеса, предвиђене су измене и допуне Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, са навођењем кључних циљева ових измена које између осталог обухватају нормирање НСКЗ. Због свог значаја у оквиру политике запошљавања, пуне примене до сада остварених резултата и омогућавања даљег развоја, одлучено је да се ова област уреди посебним **Законом о Националној стандардној класификацији занимања**. Сврха доношења Закона о НСКЗ је правно уређење и формализовање ове области и успостављање стабилног институционалног оквира. У току је избор консултаната за израду ех ante анализе овог прописа у складу са Законом о планском систему. Планирани рок за израду Нацрта закона о НСКЗ је други квартал 2026. године.

У току је израда **Статистичког мапирања НЕЕТ младих у Републици Србији за период 2021-2024. године**, уз подршку Међународне организације рада. Идентификација и процена потреба НЕЕТ младих који су, упркос томе што се налазе на евиденцији НСЗ као незапослени, искључени са тржишта рада, подразумева унапређену индивидуализовану подршку младима, која је додатно поткрепљена реализацијом посебно осмишљених мера подршке. Суштина унапређене подршке подразумева у потпуности индивидуализован приступ у раду са лицем који треба да се постигне квалитетнијим профилисањем и, у складу са добијеним резултатима, интензивирањем контаката са лицем. С тим у вези, дефинисани су рокови који подразумевају интензивније и учесталије контакте са саветником од пријављивања лица на евиденцију, а у зависности од процењених потреба. Кроз смернице и упутства за рад Националне службе за запошљавање, уведен је додатни алат, односно инструмент који се односи на мотивацију. Ради сагледавања разлога неактивности младих, уз подршку Европске фондације за обуку, почетком 2025. године, одржане су фокус групе са неактивним младима, са представницима органа и институција, као и са представницима организација цивилног друштва. У 2025. години, уз подршку ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”, радиће се додатна анализа НЕЕТ младих на евиденцији Националне службе за запошљавање који су удаљени са тржишта рада, као и спровођење дубинских интервјуа са младима, како би се добио детаљнији увид у препреке са којима се суочавају приликом активације.

Спроведено је истраживање у партнерству са UN Women – **Истраживање о усклађивању радног и породичног живота младих жена које нису запослене, нису у образовању, нити су на обуци (НЕЕТ)**, што омогућава да се разумеју фактори који ометају (поновни) улазак младих жена на тржиште рада, као и у којој мери породичне обавезе утичу на изгледе за запошљавање. Документ је представљао добру аналитичку основу за израду Акционог плана за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године⁹, приликом планирања мере 2.4: Унапређење положаја жена на тржишту рада, дефинисана је активност 2.4.3. Пилотирање пружања додатних услуга подршке женама које су укључене у мере активне политике запошљавања или запослене уз посредовање Националне службе за запошљавање (нпр. индивидуализована подршка, новчани додатак за бригу о деци и др.).

Крајем 2023. године урађена је прва фаза **мапирања услуга и доступне подршке младима на локалном нивоу** са фокусом на локалне самоуправе у којима се пилотира Гаранција за младе, у оквиру ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”. Мапирање је укључило пружаоце услуга везаних за запошљавање (досезање, активација, помоћ у тражењу посла, КВиС, обука итд.), услуга предшколског образовања и менторства за лица која добију субвенцију за samozapoшљавање. С обзиром да активности досезања до НЕЕТ младих који се налазе ван система започињу 2025. године, планирано је да се на крају прве године спровођења активности досезања, организује размена искустава и примера добре праксе између организација цивилног друштва, локалних самоуправа и других актера на локалном нивоу. Такође, у циљу утврђивања постојећих и недостајућих капацитета и услуга на локалном нивоу, али и планирања даљих интервенција, у оквиру наведеног пројекта биће спроведена друга фаза мапирања на територији целе Републике Србије.

⁹ „Службени гласник РС”, број 22/24

ТАБЕЛА 2.1.1: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ - МАПИРАЊЕ И РАНА ИНТЕРВЕНЦИЈА

Назив реформе/иницијативе	Кључни циљеви	Циљна група, укључујући број обухваћених лица (уколико је доступан)	Назив и улога организације која је носилац и партнера	Временски оквир спровођења	Трошак спровођења, уколико је применљиво и извор финансирања	Напредак 2023-2024
Планиране реформе						
Измене и допуне релевантних закона и подзаконских аката у области образовања	<ul style="list-style-type: none"> Даље развијати систем НОКС Увести могућност стицања делимичних квалификација и побољшати начине укључивања кључних компетенција у стандарде Развијати тржишно релевантне стандарде квалификација и на њима засноване програме наставе и учења/студијске програме Унапредити ПОН у средњем стручном образовању Даље унапредити спровођење дуалног образовања у средњем образовању и даљи развој дуалног модела студија Унапредити акредитацију програма обука у неформалном образовању и поступак ППУ и повећати број издатих акредитација 	Ученици Студенти НЕЕТ млади Млади Одрасли	Министарство просвете КДОНОК АзК Социјални партнери	2023-2026.	<p>13.200.000,00 РСД Извор: SDC пројекат „Подршка реформи дуалног систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”</p> <p>18.000.000,00 РСД Извор: ИПА 2020* (Министарство просвете)</p>	<p>Усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о НОКС („Службени гласник РС”, број 76/23).</p> <p>Израђена је компаративна студија различитих модела укључивања (делимичних) квалификација стечених ван формалног образовања у НОКС и предложене законодавне могућности за унапређење система НОКС.</p> <p>У Регистар НОКС унета је 4.741 квалификација. За 139 квалификација развијен је стандард квалификације. У 2023. години донето је 30 стандарда квалификација, а у 2024. години 21 стандард квалификација. Започете су активности за доношење 60 стандарда квалификација у високом образовању, предвиђених у оквиру Плана раста до 2027. године.</p> <p>Спроведене су активности на стандардизацији практичних облика наставе (ПОН) у школи и у компанијама.</p> <p>Изменама и допунама Закона о дуалном образовању омогућено је повећање обима реализације учења кроз рад као и поједностављивање поступка укључивања послодаваца у дуално образовање.</p> <p>Изменама и допунама Закона о НОКС олакшан је и прецизиран поступак акредитације за ЈПОА и поступак ППУ.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Унапредити стратешки и нормативни оквир за услуге КВиС 					Започет је рад на измени и допуни подзаконских аката (у складу са Законом о НОКС) којим ће се унапредити стандард услуга КВиС укључујући и компетенције каријерних практичара.
Развој система каријерног вођења и саветовања (КВиС)	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати доступност и квалитет услуга КВиС у систему образовања, запошљавања и сектору омладине и њихову усклађеност са стандардима КВиС Унапредити капацитете пружалаца услуга КВиС Развити Портал за КВиС и дигитални систем за праћење имплементације услуга КВиС и праћење примене стандарда КВиС Унапређивање/ревизија стандарда КВиС 	Ученици Студенти Лица која траже запослење НЕЕТ млади	Министарство просвете (главни носилац) МРЗБСП МТО АзК КДОНОК НСЗ ОЦД	2023 - 2026.	<p>3.400.000,00 РСД Извор: Буџет РС (Министарство просвете)</p> <p>7.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МТО)</p> <p>12.000.000,00 РСД Извор: ИПА 2020* (Министарство просвете)</p> <p>3.600.000,00 РСД - 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“</p> <p>2.768.000,00 РСД - 2023 Омладински савез удружења „Нови Сад омладинска престоница Европе - ОПЕНС“</p> <p>24.000.000,00 РСД Финансијски јаз за Портал КВиС**</p>	<p>Радна група за унапређивање услуга КВиС израдила је предлог Стручног упутства за Тимове за КВиС у средњим школама.</p> <p>До краја 2024. године акредитовано је 17 школа или других организација за пружање 19 програма и услуга КВиС.</p> <p>У подршку SDC пројекта „Знањем до посла – E2E“ услуге КВиС током 2023. године пружало је 10 ОЦД, а током 2024. године 13 ОЦД. Организоване су две обуке о стандардима КВиС за 17 саветника за запошљавање у агенцијама за запошљавање.</p> <p>Израђен је „Приручник за каријерне практичаре – Стандарди КВиС“. Обуку за КВиС је похађао 21 саветник за запошљавање из три пилот филијале НСЗ.</p> <p>Током 2024. године, у оквиру програма Омладинског центра ОПЕНС, спровођене су услуге КВиС за младе.</p> <p>У току је формирање Радне групе за развој Портала за КВиС.</p> <p>Сprovedена је евалуација услуга КВиС у секторима образовања, запошљавања и омладине и израђен Предлог унапређених стандарда услуга КВиС, заједно са компетенцијама каријерних практичара.</p> <p>Започета је евалуација имплементације програма и услуга КВиС у систему дуалног образовања на свим нивоима НОКС на основу које ће бити припремљен предлог за њихово</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Израда стандарда занимања релевантних за област КВиС • Осигурати интероперабилност • Дигитализовати услуге КВиС 					<p>унапређивање.</p> <p>Израђени су предлози стандарда за занимања Каријерни саветник, Стручњак за каријерно вођење и саветовање и Саветник за запошљавање.</p> <p>Каријерни практичари из локалних центара у оквиру <i>Знањем до посла – Job info centara</i> успоставили су сарадњу са школама у својим регионима и подржали рад школских тимова за КВиС и омогућили коришћење развијених КВиС алата.</p> <p>У оквиру SDC пројекта „Знањем до посла – E2E” каријерни практичари у Job Info centrima пружају услуге КВиС и користе различите дигиталне тестове за процену.</p> <p>НСЗ ради на дигитализацији услуга КВиС. Припремљен је упитник самопроцене професионалних интересовања. Уз техничку подршку ГИЗ ради се на изради одговарајуће веб-апликације која ће бити постављена на сајт НСЗ. У току је израда упитника самопроцене меких вештина која ће се развити у веб апликацију на сајту НСЗ.</p>
Успостављање законодавног и институционалног оквира за даљи развој НСКЗ	<ul style="list-style-type: none"> • Развити стандарде за што већи број занимања • Прикупити потребне информације о занимањима ради пружања квалитетних услуга КВиС и посредовања у запошљавању • Повезивање система НОКС и НСКЗ и развој стандарда квалификација на бази стандарда занимања 	Ученици Студенти Лица која траже запослење НЕЕТ млади Одрасли	МРЗБСП (главни носилац) НСЗ АзК Социјални партнери SDC – Програм „Знањем до посла“	2023-2026.	Извор: Буџет РС – текући трошкови запослених 6.000.000,00 РСД - 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“	<p>Израђени су предлози 23 стандарда занимања у извештајном периоду.</p> <p>Укупно је израђено предлога 33 стандарда занимања у два циклуса пилотирања Методологије за развој стандарда занимања.</p> <p>Урађено је усклађивање превода описа дефиниција класификационих целина ISCO-08 са Шифарником занимања и локалним приликама.</p> <p>Планирани рок за израду Нацрта закона о НСКЗ је други квартал 2026. године.</p>

Планиране иницијативе (мере)						
Мапирање NEET младих 2021/2022	<ul style="list-style-type: none"> Утврдити структуру NEET младих и упоредити добијене резултате са претходним мапирањем како би се испитали трендови Прикупити информације о вези образовања и запошљавања и изложеност младих обесхрабрениости, сиромаштву и неискоришћеним вештинама укључивањем додатних извора података из административних евиденција. 	NEET млади	МРЗБСП (главни носилац) МОР РЗС НСЗ ЦРОСО Министарство просвете	2023.	Извор: Техничка подршка ЕК-МОР	У току је израда Статистичког мапирања NEET младих за период 2021-2024. године.
Идентификација NEET младих који су на евиденцији НСЗ, али су удаљени од тржишта рада	<ul style="list-style-type: none"> Идентификовати младе који су, упркос томе што се налазе на евиденцији НСЗ као незапослени, искључени са тржишта рада (идентификација и процена потреба) Прикупити потребне податке за креирање наменске подршке за младе искључене са тржишта рада на основу индивидуалних потреба (досезање, подршка и припрема) 	Млади на евиденцији НСЗ, али удаљени од тржишта рада	НСЗ	2025-2026.	Извор: Финансијски план НСЗ – текући трошкови запослених	<p>Одржане су фокус групе са неактивним младима, са представницима органа и институција, као и са представницима ОЦД, уз подршку ЕТФ.</p> <p>Радиће се додатна анализа NEET младих на евиденцији НСЗ који су удаљени са тржишта рада, као и спровођење дубинских интервјуа са младима, уз подршку ИПА 2020 пројекта техничке подршке.</p>
Истраживање о усклађивању радног и породичног живота NEET младих жена	<ul style="list-style-type: none"> Идентификовати факторе који ометају (поновни) улазак младих жена на тржиште рада и оцијенити у којој мери породичне обавезе утичу на изгледе за запошљавање Припремити аналитичку основу потребну за развијање политика и мера усмерених на активацију и запошљавање младих жена са породичним обавезама 	NEET младе жене	МРЗБСП (главни носилац) UN Women	2023.	Извор: UN Women Пројекат „Support to Priority Actions for Gender Equality in Serbia II“	<p>Израђено је Истраживање о усклађивању радног и породичног живота младих жена које нису запослене, нису у образовању, нити су на обуци (NEET), у партнерству са UN Women.</p> <p>На основу налаза планиране су активности у Акционом плану за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања.</p>
Мапирање услуга и доступне подршке младима на локалном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> Прикупити потребне информације за увођење ГзМ Омогућити размену искустава и примера добре праксе између локалних самоуправа и других актера на локалном нивоу 	ЈЛС NEET млади	МРЗБСП МТО КОМС НАПОР НАКЗМ ОЦД СКГО	2023. - Прва фаза 2025. - Друга фаза	Извор: ИПА 2020 – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ)	Крајем 2023. године урађена је прва фаза мапирања услуга и доступне подршке младима на локалном нивоу са фокусом на локалне самоуправе у којим се пилотира ГзМ.
Проширење обухвата дуалног образовања	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити ученицима средњих стручних школа и студентима учење кроз рад у реалном радном окружењу и стицање меких вештина потребних за рад код 	Ученици (раст учешћа ученика уписаних у прву годину у	Министарство просвете КДОНОК	2023-2026.	40.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС (КДОНОК)	Реализовани су конкурси за финансијску подршку за 1.400 ученика који су у систему дуалног образовања. У систему дуалног образовања на

	<p>послодавца</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повећавати број образовних установа у систему дуалног образовања и васпитања • Унапредити сарадњу са приватним сектором и ојачати капацитете послодавца да се укључе у дуално образовање • Повећати запошљивост младих 	<p>систему дуалног образовања у односу на укупан број ученика уписаних у прву годину у средњем стручном образовању од 12%) 850 студената</p>			<p>19.416.000,00 РСД Извор: SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”</p>	<p>нивоу средњег образовања је 206 школа, 1.110 компанија и 86 дуалних образовних профила. Систем дуалног образовања на нивоу високог образовања обухвата 13 високошколских установа и 54 студијска програма. У систему дуалног образовања у средњим школама је 9.546 ученика као и 674 студената у дуалном моделу студија.</p> <p>Министарство привреде у сарадњи са КДОНОК реализовало је конкурс за јачање капацитета послодавца укључених у дуално образовање. Право на бесповратна средства остварило је 113 послодавца.</p> <p>Развијен је Оквир за праћење и вредновање дуалног образовања којим су препознати додатни стандарди и показатељи квалитета дуалног образовања али и целокупног система средњег стручног образовања.</p>
<p>Проширење понуде неформалног образовања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити стицање потребних знања и вештина кроз систем неформалног образовања ради конкурентног иступања на тржиште рада • Акредитовати додатних 300 тржишно релевантних програма обука (ЈПОА) • Успоставити 14 регионалних тренинг центара • Развити 30 нових кратких програма студија на универзитетима • Унапредити регионалну доступност програма обука 	<p>NEET млади Одрасли</p>	<p>Министарство просвете АзК КДОНОК ЗУОВ ЗВКОВ</p>	<p>2023-2026.</p>	<p>1.184.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС (КДОНОК)</p> <p>24.000.000,00 РСД Извор: ИПА 2020* (Министарство просвете)</p> <p>60.000.000,00 РСД Финансијски јаз за подршку развоја тренинг центара**</p>	<p>До краја 2024. године акредитовано је 182 ЈПОА и 839 програма.</p> <p>Успостављени су тренинг центри у оквиру Техничке школе у Ваљеву и Ваздухопловне академије – Београд и Вршац.</p> <p>Према регионалној доступности ЈПОА, Београдски регион је заступљен са 44,1%, Регион Војводине са 23,2%, Регион Шумадије и Западне Србије са 21,4% и Регион Јужне и Источне Србије са 11,3%. Према регионалној доступности акредитованих програма обуке, Београдски регион је заступљен са</p>

						44,5%, Регион Војводине са 16,6%, Регион Шумадије и Западне Србије са 24,4% и Регион Јужне и Источне Србије са 14,5%.
Спровођење и континуирано унапређење поступка ППУ	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити да знања и вештине стечене изван система образовања буду признате стицањем (јавне) исправе и тако препознатљиве на тржишту, чиме ће запошљавање бити олакшано Увести 30 нових програма у поступак ППУ Обучити каријерне саветнике да препознају лица која би могла да се укључе у ППУ 	NEET млади Одрасли	Министарство просвете АзК КДОНОК ЗУОВ	2023-2026.	66.720.000,00 РСД Извор: ИПА 2020* (Министарство просвете)	<p>Формирана је Радна група за рад на даљем унапређивању поступка ППУ.</p> <p>У току је консултативни процес у вези са израђеним Предлогом унапређених стандарда услуга КВиС који садржи елементе ППУ, чија се финализација очекује у првом кварталу 2025. године.</p> <p>Поступак ППУ спроводи 7 акредитованих институција за признавање 11 различитих квалификација обухватајући укупно 72 занимања.</p>

2.1.2. Досезање

Планиране кључне реформе у оквиру ове фазе односе се унапређење законодавног оквира у области омладинске политике и развој Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система.

Када је у питању омладинска политика, **нови Закон о младима** треба да препозна концепт досезања у омладинском сектору и обезбеди одрживо финансирање активности досезања до младих. У 2023. години израђене су анализе постојећег Закона о младима и припремљен је први Нацрт новог Закона. У 2024. години, Министарство туризма и омладине водило је консултативне процесе како би прикупило мишљења и сугестије заинтересованих страна у процесу израде новог законодавног оквира.

У вези **развоја Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система** (Модел за досезање), током извештајног периода спроведене су припремне активности и одржан састанак ужег састава Стручне групе Координационог тела (7. децембра 2023. године) на којем су учествовали представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Националне службе за запошљавање, Министарства туризма и омладине и Кровне организације младих Србије. На овом састанку договорени су кључни кораци у вези са израдом Модела за досезање. Модел за досезање развијен је у оквиру ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”. Модел за досезање обухвата методологију, минималне стандарде услуга, алате за успостављање контакта, активацију и пружање подршке младима који су удаљени од тржишта рада или изложени ризику од социјалне искључености, као и правила за упућивање и оквир за праћење резултата пружених услуга. Овај Модел за досезање омогућава да се активности досезања не спроводе ad hoc, већ систематски и у складу са унапред постављеним стандардима. На састанку Стручне групе Координационог тела, 19. априла 2024. године, представљен је Модел за досезање. Планирано је да се Модел за досезање ревидира и унапреди, у оквиру наведеног пројекта, а након завршетка пилотирања које траје 12 месеци.

Додатна подршка је обезбеђена од стране SDC пројекта „Знањем до посла - E2E” за израду Програма обуке за досезање и активацију NEET младих на основу развијеног Модела за досезање. Изабрана је организација цивилног друштва у поступку јавне набавке коју је спровела Национална служба за запошљавање из средстава пројекта ИПА 2020 – Директни грант НСЗ (6. децембра 2024. године закључен је уговор на 12 месеци између Националне службе за запошљавање и Едукативног центра Крушевац који ће спроводити активности досезања у све три пилот филијале). Одржана је обука радника из Едукативног центра Крушевац у трајању од три дана (11-13. децембра 2024. године). На обуци су учествовали и саветници за запошљавање из три пилот филијале. У циљу даљег усавршавања и обogaћивања знања, у јануару 2025. године спроведена је једнодневна инфо сесија, као наставак обуке, која је обухватила додатне теме укључујући права младих на раду и у вези са радом, услуге социјалне заштите на локалном нивоу, понуду ЈПОА на подручју Нишавског, Расинског и Сремског округа, као и представљање Инструкције за видљивост и комуникацију. Такође, учесницима су представљени и формати за прикупљање података и извештавање о спроведеним активностима у оквиру Модела за досезање.

Имајући у виду потребно време за реализацију припремних послова, укључујући и додатно сагледавање опсега активности досезања које ће бити пилотиране, и с тим у вези разматрање начина да се повећа износ средстава првобитно опредељен за спровођење активности досезања, као и непланирану дужину трајања поступка јавне набавке за избор извођача, активности досезања нису започеле како је првобитно предвиђено почетком 2024. године, већ ће започети током фебруара 2025. године.

Министарство туризма и омладине је у протеклом периоду заједно са својим партнерима интензивно радило на даљој професионализацији омладинског рада. Кључни партнер Министарства туризма и омладине на овом пољу је НАПОР који је 2023. године ревидирао и усвојио нове стандарде квалитета програма омладинског рада. Уз подршку SDC пројекта „Знањем до посла – E2E” и уз активно учешће представника НАПОР израђен је предлог стандарда за занимање Омладински радник. Такође, у току је рад на припреми иницијативе за израду стандарда квалификације омладинског радника, у сарадњи са сектором образовања. Уз подршку Министарства туризма и омладине 90 младих је учествовало у програмима омладинског рада у шест градова. Организована је конференција за 113 омладинских радника, лидера и представника институција, а кроз консултативни процес са 75 актера креиран је први национални програм омладинског рада за ментално здравље младих. Овај програм је омогућио унапређење капацитета 10 омладинских радника и 20 психолога, који ће деловати у 10 локалних заједница. Развијен је систем праћења успешности програма и дефинисана је онлајн платформа за менторство и супервизију.

ТАБЕЛА 2.1.2: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ – ДОСЕЗАЊЕ

Назив реформе/иницијативе	Кључни циљеви	Циљна група, укључујући број обухваћених лица (уколико је доступан)	Назив и улога организације која је носилац и партнера	Временски оквир спровођења	Трошак спровођења, уколико је применљиво и извор финансирања	Напредак 2023-2024
Планиране реформе						
Израда и усвајање новог Закона о младима	<ul style="list-style-type: none"> • Препознати и промовисати активности досезања • Поставити основе за одрживо финансирање активности досезања 	NEET млади ОЦД	МТО (главни носилац) Социјални партнери	2025.	2.000.000,00 РСД – 2024-2025. Извор: Буџет РС (МТО)	У току 2023. године израђене су анализе постојећег Закона о младима и урађен је први Нацрт Закона. У току 2024. године МТО је спроводио консултативне процесе.
Развој Модела за досезање	<ul style="list-style-type: none"> • Развити методологију и алате 	NEET млади	МРЗБСП	2023.	Извор: ИПА 2020 -	Током 2024. године развијен је

и активацију NEET младих који се налазе ван система	за успостављање контакта, активацију и пружање подршке младима који су удаљени од тржишта рада или изложени ризику од социјалне искључености. • Утврдити минималне стандарде услуга за NEET младе и оквир за праћење резултата пружених услуга	ОЦД	МТО НСЗ КОМС НАПОР НАКЗМ SDC - Програм „Знањем до посла”		Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ)	Модел за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система.
Планиране иницијативе						
Професионализација омладинског рада	<ul style="list-style-type: none"> Развити стандарде занимања и стандарде квалификација за различите нивое омладинског рада и на њима засноване програме неформалног образовања Успоставити струковно удружење омладинских радника/ца Осигурати квалитетно пружање услуга досезања до младих 	Омладински радници NEET млади	МТО НАПОР МРЗБСП АзК SDC – Програм „Знањем до посла”	2023-2026.	17.060.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МТО) 393.111.000,00 РСД Извор: Фондација Темпус	Израђен је предлог стандарда за занимање Омладински радник. Фондација Темпус крајем јуна 2023. године организовала је тренинг на тему „Ментално здравље у омладинском раду” који је окупио 29 омладинских радника из разних европских земаља, укључујући и Републику Србију.
Пилотирање Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система – спровођење активности досезања од стране ОЦД	<ul style="list-style-type: none"> Идентификовати, активирати и понудити подршку младима који су удаљени од тржишта рада или изложени ризику од социјалне искључености Прикупити потребне информације за потребе даљег унапређења Модела и активности досезања Прикупити додатне информације о карактеристикама и потребама младих који су неактивни из „других” неутврђених разлога 	8.666 NEET младих	ОЦД (главни носиоци) КзМ МРЗБСП МТО НСЗ КОМС НАПОР	2024 – 2026.	3.600.000,00 РСД¹⁰ Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 - Директни грант НСЗ 12.000.000,00 РСД Финансијски јаз за Пилотирање Модела за досезање и активацију NEET младих за 2025. и 2026.	У извештајном периоду није било активности досезања, с обзиром да је реализација уговора са ОЦД изабраном за активности досезања започела 6. децембра 2024. године. Спроведена је обука за изабрану ОЦД за спровођење активности досезања у складу са Моделом за досезање у децембру 2024. и јануару 2025. године, на којој су учествовали и саветници за запошљавање из три пилот филијале НСЗ. Активности досезања започињу у фебруару 2025. године.

¹⁰ У односу на првобитно издвојена средства у износу од 3.600.000,00 РСД, у оквиру средстава ИПА 2020 – Директни грант НСЗ, на основу уштеда извршена је прерасподела средстава, тако да је обезбеђено укупно 5.880.000,00 РСД.

2.1.3. Припрема

Планирана кључна реформа у оквиру ове фазе односи се на унапређење законодавног оквира у области запошљавања која треба да одговори на захтеве система за пружање делотворних услуга Гаранције за младе и квалитетних понуда (регистрација, профилисање, раздвајање услуга запошљавања и мера активне политике запошљавања у складу са Еуростат методологијом, унапређење индивидуалног плана запошљавања, подршку након укључивања у меру/запослење, упућивање на партнере и екстерно уговарање услуга (outsourcing) и др.). У извештајном периоду урађене су ex-post и ex-ante анализе утицаја Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености уз подршку SDC пројекта „Знањем до посла – E2E”. Започете су активности за избор експерта за подршку у писању Нацрта закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености. С обзиром на обимност планираних измена и допуна у складу са анализама, продужен је рок за усвајање овог закона са 2025. на 2026. годину. Такође, на основу захтева Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за техничку подршку Међународне организације рада, организована је почетком 2025. године техничка мисија експерата ради израде Функционалне анализе Националне службе за запошљавање, односно сагледавања постојећих капацитета ове службе, са циљем унапређења процеса рада и припреме за пуну имплементацију Гаранције за младе од 2027. године.

Један од основних задатака Националне службе за запошљавање у оквиру програма Гаранција за младе је интензивирање индивидуалног саветодавног рада са младима ради њиховог мотивисања, утврђивања фактора који утичу на неповољан положај на тржишту рада, као и дефинисање одговарајуће понуде. У циљу унапређења овог процеса припремљена је онлајн апликација за предрегистрацију и статистичко профилисање. Завршено је тестирање статистичког модела у постојећи оквир профилисања, као и омогућавање онлајн предпријаве лица. У првој половини 2025. године, очекује се пуштање у продукцију и обука за све запослене у функцији посредовања у запошљавању, односно све саветнике и евидентичаре Националне службе за запошљавање.

Ради примене статистичког профилисања прилагођен је модел пружања услуга у виду онлајн предпријаве. Тражиоци запослења који желе да се пријаве на евиденцију имаће могућност да се региструју онлајн ради прикупљања података потребних за профилисање. Предуслов коришћења услуге предпријаве биће претходна регистрација лица на порталу еУправа Републике Србије. Са тим у вези, у току је превазилажење техничких препрека. Подршка за ове активности планирана је и у наредном периоду кроз први Директни грант ИПА Оперативног програма за период 2024-2027. године.

У циљу јачања кадровских капацитета, а ради пружања адекватне подршке младима укључених у програм Гаранција за младе, у пилот филијалама запослено је седам саветника за запошљавање који пружају подршку младима. Поред повећања броја запослених, спровођене су активности на реализацији обука у циљу стручног усавршавања запослених за рад са теже запошљивим лицима и послодавцима, као и упознавања са активностима у оквиру фазе досезања до неактивних младих. Током 2024. године укупно 64 запослених у Националној служби за запошљавање који раде непосредно са клијентима (незапослена лица, лица која траже промену запослења и послодавци) било је укључено у различите обуке које су за циљ имале унапређење вештина за рад са клијентима, унапређење пружања услуга КВиС, успостављање сарадње са омладинским радницима који ће спроводити активности досезања и сл.

Припремљена је обука за саветнике за запошљавање Националне службе за запошљавање, у оквиру ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”, на тему индивидуализованог рада са незапосленим лицима, ради унапређења вештина саветника за запошљавање за рад са незапосленим лицима на основу њихових индивидуалних потреба. Незапослена лица из категорије теже запошљивих, посебно лица која се суочавају са вишеструким тешкоћама имају потребу за додатном подршком како би се уклопили у радно окружење јер су изгубили радне навике, знања и вештине су им застарели, а мотивација и самопоуздање смањени због одсуства из света рада. Из тог разлога развијен је концепт индивидуализоване услуге за дугорочно незапослене укључене у мере активне политике запошљавања са циљем лакше интеграције у радну средину и одржања запослења. Након спровођења овог концепта на дугорочно незапослена лица, развијаће се и концепт који ће бити прилагођен потребама младих, уз подршку SDC пројекта „Знањем до посла – E2E”.

Израђено је Упутство за рад запослених у пилот филијалама Националне службе за запошљавање крајем 2023. године, којим је регулисан интензитет контаката између незапосленог лица и саветника за запошљавање, дате су смернице за препознавање баријера са којима се суочавају незапослени, ради боље селекције

лица приликом укључивање у мере активне политике запошљавања. Такође, организовани су састанци у пилот филијалама за примену овог упутства. У зависности од процененог нивоа подршке учесталост контакта саветника за запошљавање са незапосленим младима одређује се у интервалима од седам до 30 дана. Након имплементације статистичког модела у постојећи концепт профилисања, интерним процедурама утврдиће се и рокови за договарање ревизије индивидуалног плана запошљавања у складу са резултатима статистичког профилисања. Процена нивоа мотивације младих радиће се преко мотивационог интервјуа, који ће помоћи саветницима за запошљавање да активирају младе, да јачају мотивацију младе особе да промени приступ или одређене активности у процесу тражења посла и сл.

Јачањем услуга посредовања у запошљавању, које представља примарно средство за припрему младих без или са ограниченим препрекама за улазак на тржиште рада, уз директно посредовање Националне службе за запошљавање према пријављеним потребама послодаваца запослено је 194 младих у 2024. години.

У фази припреме обављено је 17.668 индивидуалних разговора, утврђено 9.678 индивидуалних планова запошљавања укључујући и ревизије планова, 1.002 младих је завршило обуку за активно тражење посла, 364 младих је упућено на сајам запошљавања, 226 младих је обухваћено саветовањем о могућностима за развој каријере, 160 младих је укључено у клуб за тражење посла, 132 младих без квалификација и ниско квалификованих је завршило мотивационо активациону обуку, 37 младих је информисано о могућностима за развој каријере, док је 18 младих укључено у тренинг самоефикасности и др. Информативно саветодавним услугама у области предузетништва обухваћено је 511 младих, а обуку за развој предузетништва – Пут до успешног предузетника завршило је 320 младих.

Као резултат додатног унапређења сарадње са послодавцима, проширења услуга ка послодавцима, праћења њихових потреба и интензивирања контаката са локалним послодавцима, у 2024. години у три пилот филијале Националне службе за запошљавање 2.657 послодаваца је користило услуге посредовања, или поднело захтеве за учешће у мерама активне политике запошљавања, од којих је 1.691 (63,64%) послодаваца који у претходној години (2023.) нису користили наведене услуге. Национална служба за запошљавање организовала је 18. септембра 2024. године Виртуелни сајам запошљавања под слоганом „Гаранција за младе – нове могућности и прилике”, што је била додатна могућност за младе да се пријаве на исказане потребе послодаваца за запошљавањем.

На основу процене потребе лица за кратким обукама (које не воде стицању признатих квалификација) и анализе понуда програма обука од стране расположивих потенцијалних извођача, дефинисане су обуке које ће бити доступне младима у пилот филијалама, а то су обуке за енглески и немачки језик, обуке за дигиталне вештине и обуке за меке вештине. Због неочекиване дужине трајања поступка јавне набавке и уговарања извођача обуке, кратке обуке нису започеле са спровођењем у 2024. години, међутим, уговорен је извођач обука, из средстава ИПА 2020 – Директни грант НСЗ, и започело се са процесом селекције лица која ће бити укључена у обуке у 2025. години. Такође, из средстава буџета Републике Србије покренут је поступак избора извођача за кратке обуке, и у првом кварталу 2025. године очекује се закључивање уговора са изабраним извођачима обуке и отпочињање реализације. Национална служба за запошљавање је дана 28. фебруара 2024. године расписала јавне позиве за реализацију мера активне политике запошљавања којим је омогућено и остваривање права на исплату новчаног додатка за бригу о деци. Од 295 лица младих за које је предвиђена подршка у 2024. години, једно лице је користило ову врсту подршке. У наредном периоду биће анализирани разлози неуспешне реализације ове врсте подршке као што су: капацитети акредитованих предшколских установа, потребе за додатном мотивацијом незапослених и послодаваца, дизајн подршке, флексибилност начина правдања трошкова, неактивност лица који су на евиденцији Националне службе за запошљавање и слично, на основу којих ће бити донета одлука о даљим видовима подршке.

Уз подршку ИПА 2020 пројекта „Техничка помоћ за спровођење, праћење и процену политике запошљавања на националном и локалном нивоу и за јачање капацитета за учешће у Европском социјалном фонду”, у току је припрема програма обуке за саветнике за запошљавање у Националној служби за запошљавање на тему процеса ППУ како би могли да препознају лица која би могла да се укључе у поступак ППУ, уз познавање законодавног и институционалног оквира. Обука саветника за запошљавање, првенствено у пилот филијалама, биће реализована у првој половини 2025. године. Такође, припрема се Упутство за укључивање лица у процес ППУ, намењено саветницима за запошљавање.

Процес дигитализације започео је дигитализацијом услуга КВиС: припремљен је упитник самопроцене професионалних интересовања и одговарајући исписи за које је планирано да буду преточени у веб апликацију која ће бити доступна на сајту Националне службе за запошљавање, уз подршку пројекта ГИЗ. Такође, у току

је израда упитника самопроцене меких вештина, који такође треба да буде дигитализован и постављен у виду веб апликације на сајт Националне службе за запошљавање.

Израђена је онлајн обука за менторе/инструкторе у компанијама који обучавају лица која су укључена у меру обука на захтев послодавца, уз подршку SDC пројекта „Знањем до посла – E2E”. Обуци за менторе се може приступити преко сајта Националне службе за запошљавање: <https://nsz-onlineobuke.nsz.gov.rs/course/index.php?categoryid=1>.

ТАБЕЛА 2.1.3: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ – ПРИПРЕМА

Назив реформе/иницијативе	Кључни циљеви	Циљна група, укључујући број обухваћених лица (уколико је доступан)	Назив и улога организације која је носилац и партнера	Временски оквир спровођења	Трошак спровођења, уколико је применљиво и извор финансирања	Напредак 2023-2024
Планиране реформе						
Измене и допуне Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености	<ul style="list-style-type: none"> Ускладити национални нормативни оквир са захтевима система пружања услуга ГзМ (регистрација, профилисање, раздвајање услуга запошљавања и мера АПЗ, ИПЗ, подршка након укључивања у меру/запослења, упућивање на партнере и екстерно уговарање услуга (outsourcing), нормирање НСКЗ). 	Незапослени	МРЗБСП (главни носилац) НСЗ Социјални партнери	2023 - 2025. Усвајање у трећем кварталу 2025.	Извор: Буџет РС – текући трошкови запослених 5.500.000,00 РСД - 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“	Урађене су ex-post и ex-ante анализе утицаја Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености и у току су активности на избору експерта за подршку у писању Нацрта закона. С обзиром на обимност потребних измена у складу са анализама, продужен је рок за усвајање закона са 2025. на 2026. годину.
Планиране иницијативе						
Увођење и континуирано унапређење онлајн (пред)регистрације и статистичког профилисања	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити незапосленим лицима онлајн (пред)регистрацију на евиденцију НСЗ Омогућити НЕЕТ младима онлајн (пред)регистрацију у ГзМ Прикупити податке потребне за профилисање и сегментацију клијената 	Незапослени НЕЕТ млади	НСЗ	2023 – 2026.	10.200.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ 9.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	Завршено је тестирање статистичког модела у постојећи оквир профилисања, као и омогућавање онлајн (пред)регистрације лица. Очекује се да у првој половини 2025. године све буде пуштено у продукцију.

	<ul style="list-style-type: none"> • Олакшати рад саветника за запошљавање приликом профилисања, сегментације клијената и договарања ИПЗ • Проценити вероватноћу да се млада особа нађе у категорији NEET • Дигитализовати ИПЗ и омогућити незапосленима/младима унос података у дневник тражења посла 					У току 2025. године започеће активности на дигитализацији ИПЗ.
Јачање капацитета саветника за запошљавање за индивидуализовани приступ незапосленим лицима	<ul style="list-style-type: none"> • Унапредити вештине саветника за запошљавање за рад са незапосленима на основу њихових индивидуалних потреба, што ће имати утицај и на квалитет договарања ИПЗ • Унапредити пружање услуга КВиС кроз континуирано спровођење интерних обука НСЗ • Осигурати сарадњу са теренским радницима који спроводе активности досезања (ОЦД) 	Незапослени NEET млади	НСЗ	2023-2026.	Извор: ИПА 2020 – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ)	Током 2024. године укупно 64 запослених у НСЗ који раде непосредно са клијентима (незапослена лица, лица која траже промену запослења и послодавци) било је укључено у различите обуке. НСЗ је организовала обуку за КВиС за 21 саветника за запошљавање из три пилот филијале НСЗ. Организована је у децембру 2024. и јануару 2025. године заједничка обука за раднике који спроводе активности досезања из ОЦД и саветнике за запошљавање из три пилот филијале НСЗ.
Унапређење процедуре и технике за договарање и ревизију индивидуалних планова запошљавања	<ul style="list-style-type: none"> • Интензивирати контакте између незапослених и саветника за запошљавање • Препознати баријере са којима се суочавају незапослени на евиденцији НСЗ и успоставити свеобухватнији приступ у одговору на њихове потребе • Унапредити КВиС и 	Незапослени NEET млади	НСЗ	2023-2026.	Извор: ИПА 2020 – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ)	Током 2024. године урађена процена ИПЗ и дате су препоруке за његово унапређење (у садржајном смислу) и дигитализацију. Израђено је Упутство за рад запослених у пилот филијалама НСЗ које садржи потребне инструкције за разврставање незапослених према ризику од уласка у дугорочну незапосленост, рокове за договарање ИПЗ као и интензитет контаката у зависности од процене запошљивости лица, тако да је учесталост контаката већа за лица која су вишеструко рањива.

	таргетирање/селекцију лица приликом укључивања у мере АПЗ					
Спровођење и континуирано унапређење посредовања у запошљавању	<ul style="list-style-type: none"> Интерним процедурама утврдити рокове за договарање ИПЗ у складу са резултатима статистичког профилисања 	Незапослени Лица која траже запослење НЕЕТ млади Послодавци	НСЗ	2023-2026.	Извор: Финансијски план НСЗ - текући трошкови запослених	Уз директно посредовање НСЗ према пријављеним потребама послодаваца запослено је 194 младих у 2024. години.
Унапређење сарадње са послодавцима	<ul style="list-style-type: none"> Повећати број послодаваца који сарађују са НСЗ, користе услуге НСЗ и учествују у мерама АПЗ Организовати 6 инфо сесија са послодавцима у 3 пилот филијале Повећати обим понуда (за запослење, континуирано образовање и обуку и праксе) за НЕЕТ младе Увести саветнике за послодавце (у пилот филијалама које их немају) Унапредити капацитете саветника за послодавце 	Незапослени Лица која траже запослење НЕЕТ млади Послодавци	НСЗ (главни носилац) ЈЛС	2023-2026.	Извор: ИПА 2020 – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ) 180.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ	<p>У 2024. години 2.657 послодаваца је користило услуге посредовања или поднело захтеве за учешће у мерама АПЗ.</p> <p>У 2024. години реализовано је седам инфо сесија за послодавце са подручја три пилот филијале НСЗ.</p> <p>Обим понуда повећан је удруживањем средстава из разних извора финансирања (фондови ЕУ, укључујући средства из ИПА фондова, средства из финансијског плана НСЗ, средства из буџета РС (МРЗБСП), што је омогућило да мере АПЗ буду доступне током целе 2024. године.</p> <p>У три пилот филијале НСЗ издвојени су и обучени саветници за рад са послодавцима.</p> <p>У мају 2024. године спроведена је анализа сарадње НСЗ са послодавцима и дате препоруке за унапређење. На основу анализе припремљена је обука за саветнике за рад са послодавцима која је реализована у децембру 2024. године.</p>
Развој додатних/комплементарних услуга запошљавања	<ul style="list-style-type: none"> Обучити саветнике за запошљавање да препознају лица која би могла да се укључе у ППУ Пилотирати ППУ 	Незапослени Лица која траже запослење НЕЕТ млади 10 младих регистрованих	НСЗ SDC – Програм	2023-2026.	Извор: ИПА 2020 – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ) 3.600.000,00 РСД Извор: Буџет РС и	<p>У току је припрема програма обуке о поступку ППУ за саветнике из три пилот филијале НСЗ и израда Упутства. Обука се планира у првој половини 2025. године.</p> <p>Пилотирање ППУ планирано је кроз ИПА ОП 2024-2027, током 2026. године.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Развити услуге подршке након укључивања у меру/запошљавања у портфолио НСЗ • Увести комплементарне услуге за младе (незапослене самохране родитеље детета/деце испод 7 година или породице у којој је један супружник запослен, а други незапослен и има обавезу чувања детета/деце) у виду новчаног додатка за бригу о деци • Делегирати кратке обуке (дигиталне вештине, језике) партнерима и приватним провајдерима • Дигитализовати понуду услуга НСЗ • Развити алат за процену и самопроцену дигиталних вештина 	<p>у ГзМ укључено у поступак пилотирања ППУ</p> <p>701 младих (незапослених самохраних родитеља детета/деце испод 7 година или породице у којој је један супружник запослен, а други незапослен и има обавезу чувања детета/деце) регистрованих у ГзМ остварило новчани додаток за бригу о деци</p> <p>1.100 младих регистрованих у ГзМ укључено у кратке обуке</p>	<p>„Знањем до посла“</p>	<p>ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ / пилотирање ППУ</p> <p>12.066.444,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ / новчани додаток за бригу о деци</p> <p>11.371.500,00 РСД Финансијски јаз за новчани додаток за бригу о деци за 2025.</p> <p>5.670.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ/ новчани додаток за бригу о деци</p> <p>14.955.840,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ / кратке обуке</p> <p>14.955.840,00 РСД Извор: Буџет РС за 2024 (МРЗБСП) / кратке обуке</p> <p>10.080.000,00 РСД Извор: Буџет РС за 2025 (МРЗБСП) / кратке обуке</p> <p>13.440.000,00 РСД Финансијски план НСЗ за 2025 / кратке обуке</p>	<p>Развијен је концепт индивидуализоване услуге за дугорочно незапослене укључене у мере АПЗ у циљу одржања запослења. На основу искуства овог концепта, прилагођени концепт ће бити примењен и на младе.</p> <p>Од 295 лица младих за које је предвиђена подршка новчаног додатка за бригу о деци у 2024. години, једно лице је користило ову врсту подршке. Размотриће се разлози лоше реализације и могућност ове подршке у наредном периоду под повољнијим и релаксиранијим условима.</p> <p>У 2024. години изабран је извођач кратких обука које се финансирају из средстава ИПА 2020 – Директни грант НСЗ. Расписан је позив за избор извођача кратких обука које ће бити финансиране из буџета РС.</p> <p>Процес дигитализације започео је дигитализацијом услуга КВиС уз подршку пројекта ГИЗ. Такође, у току је израда упитника самопроцене меких вештина.</p> <p>Израђена је онлајн обука за менторе/инструкторе у компанијама који спроводе обучавање лица укључених у меру обука на захтев послодавца.</p> <p>Развијање алата за процену и самопроцену дигиталних вештина планирано је у 2026. години, у оквиру ИПА ОП 2024-2027, кроз први Директни грант НСЗ.</p>
--	--	---	--------------------------	--	---

					<p>10.080.000,00 РСД Извор: Буџет РС за 2. године026 (МРЗБСП / кратке обуке</p> <p>13.440.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ¹¹ / кратке обуке</p> <p>9.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ / за алате за процену и самопроцену дигиталних вештина</p>	
--	--	--	--	--	--	--

2.1.4. Квалитетна понуда

У овој фази кључна реформа односи се на **доношење Закона о радној пракси**, како би се радна пракса ускладила са критеријумима квалитета утврђеним Препоруком Савета ЕУ о оквиру квалитета за радне праксе из 2014. године (која укључује трајање праксе до шест месеци, обезбеђеног ментора, накнаду за време праксе, потврду о стеченим знањима и вештинама и сл.). Овај закон има за циљ да младим полазницима праксе омогући стицање квалитетног радног искуства у сигурним и правичним условима. Доношење Закона о радној пракси је условљено, између осталог, и усвајањем Директиве о побољшању радних услова практиканата и сузбијања приказивања радних односа као радних пракси, која је у процесу припреме у оквиру ЕУ. Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања донео је почетком 2025. године ново Решење о образовању Радне групе за израду Нацрта закона о радној пракси, с обзиром на кадровске промене.

Младима која имају знања и вештине у складу са потребама тржишта рада, саветници за запошљавање посредују према захтевима послодаваца што спада у несубвенционисану понуду. Такође, значајан је број младих који налази посао самостално. Од укупно 3.101 запошљавања, 2.405 (77,6%) лица је запослено без субвенције, док је 194 младих запослено путем директног посредовања Националне службе за запошљавање, што представља реализацију од 34% у односу на план за 2024. годину (570 младих). Овај податак указује на потребу бољег упаривања младих који траже посао а имају потребна знања и вештине, са понудама послодаваца на које испуњавају услове. Младима који немају потребне вештине или знања и који имају потешкоће у процесу тражења посла, на основу индивидуалних потреба и процене саветника за запошљавање, доступне су субвенционисане понуде.

¹¹ Планиран кроз ИПА Оперативни програм 2024-2027, Директан грант НСЗ који ће се имплементирати 2026, 2027 и 2028. године. У првој години имплементације средства ће се користити за последњу, 2026. годину пилотирања Гаранције за младе.

Реализација мера активне политике запошљавања – субвенционисана понуда Националне службе за запошљавање

Субвенционисана понуда НСЗ		Број младих
ЗАПОШЉАВАЊЕ	Субвенције за запошљавање младих из категорије теже запошљивих и младих ОСИ без радног искуства и запошљавање код послодавца након завршене обуке на захтев послодавца (који није ЈПОА)	102
	Субвенција за samozapošljavanje	338
	Приправништво за младе	207
	Стицање практичних знања	24
	Јавни радови	25
Запошљавање укупно		696
НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА И ОБУКА	Стручна пракса и Стручна пракса – Програм „Таленти у јавном сектору”	359
	Обука за тржиште рада	64
	Обука на захтев послодавца	12
	Функционално основно образовање одраслих	13
Наставак образовања и обука укупно		448
РАДНА ПРАКСА	Програм „Моја прва плата”	3
Радна пракса укупно		3

ПОНУДЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Субвенционисано запошљавање младих

Уз једнократни финансијски подстицај послодавцу из приватног сектора за запошљавање младих незапослених лица из категорије теже запошљивих, односно уз субвенцију месечне зараде за запошљавање младих особа са инвалидитетом без радног искуства запослено је укупно 98 лица, што представља реализацију од 52,1% у односу на план (188 младих).

На основу праћења реализације мера утврђено је да се послодавци теже одлучују на коришћење истих, из разлога што у случају прекида мере од стране лица имају обавезу замене лицем које је такође укључено у програм Гаранција за младе, што је у првим месецима спровођења овог програма сужавало потенцијални избор других кандидата (истих карактеристика, нпр. у погледу нивоа квалификација, припадности категорији теже запошљивих, година старости и сл.), јер је пријава незапослених младих до 30 година старости у Гаранцију за младе започела 1. јануара 2024. године. Ово је посебно изражено код мера које се односе на особе са инвалидитетом.

На основу искуства у примени концепта индивидуализоване подршке за дугорочно незапослене укључене у мере активне политике запошљавања у циљу одржања запослења који је већ развијен, радиће се на прилагођавању овог концепта како би могао да се примени и на младе укључене у меру субвенционисано запошљавање, у првој години запошљавања у циљу превенције прекида исте.

Додатно, четири лица засновало је радни однос код послодавца након завршене обуке на захтев послодавца, уз финансирање из средстава у оквиру Финансијског плана Националне службе за запошљавање, и наведено запошљавање третира се као субвенционисано.

Свеукупно, запослено је 102 младе особе укључивањем у различите мере субвенционисаног запошљавања.

Субвенционисано samozapošljavanje

У 2024. години уз једнократну субвенцију младом незапосленом лицу за отпочињање сопственог посла запослило се 338 лица, што чини 112,7% у односу на план (300 младих).

Значајно интересовање младих који су укључени у програм Гаранција за младе за покретање сопственог посла је утицало да се у меру субвенција за samozapošljavanje укључи већи број младих од планираног броја. Ова мера финансирана је из буџета Републике Србије (МРЗБСП) али је због интересовања и високо оцењених бизнис планова додатни број лица финансиран из средстава Финансијског плана Националне службе за запошљавање.¹² На овај начин је кроз финансијску подршку за почетнике у пословању подстакнут развој предузетништва младих.

Обезбеђена су и додатна средства из пројекта ИПА 2020 – Директни грант НСЗ, преусмеравањем средстава са мера које нису у потпуности реализоване, на ову меру, за коју су млади показали веће интересовање. Препознајући ризике које са собом може да носи субвенционисано samozapošljavanje, а у циљу осигурања одрживости мере, предузете су конкретне активности које укључују квалитативну оцену бизнис планова, увођење доњег прага бодова на основу којих се обезбеђује субвенција. За кориснике ове мере предвиђена је и реализација додатне екстерне менторске подршке у области књиговодства, маркетинга и продаје.

Пре доделе субвенције за samozapošljavanje млади су прошли саветовање од стране запослених у Националној служби за запошљавање, као и обуку за развој предузетништва. Пружање менторске подршке планирано је за 200 лица, али ниједно лице није добило ову подршку током 2024. године из разлога дужег трајања од претходно планираног поступка јавне набавке за избор пружалаца менторске услуге. Потребне за конкретном менторском подршком утврђују се током реализације уговора о субвенционисаном запошљавању, па ће из тог разлога корисници субвенције за samozapošljavanje менторску подршку користити од почетка 2025. године. Крајем 2024. године уговорени су пружаоци менторске услуге за пилот филијале Сремска Митровица и Крушевац, док се за пилот Филијалу Ниш очекује потписивање уговора у 2025. години.

¹² Додатни број лица укључен је из средстава Финансијског плана НСЗ код свих понуда

Приправништво за младе

У меру приправништво за младе која се организује ради стручног оспособљавања за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање средње образовање, уз заснивање радног односа на период од шест до 12 месеци, укључено је 207 младих, од којих 137 са високим образовањем и 70 са средњим образовањем, што представља 79,6% у односу на план (260 младих).

С обзиром на нешто нижу реализацију од планиране, јавни позив за реализацију ове мере кроз средства пројекта ИПА 2020 – Директни грант НСЗ продужен је до краја фебруара 2025. године и очекује се укључивање додатног броја лица.

Стицање практичних знања

Ова мера подразумева стицање практичних знања и вештина обављањем конкретних послова, кроз заснивање радног односа код послодавца који припада приватном сектору и намењена је младима без квалификација или са ниским нивоом квалификација. У меру је укључено 24 младих што представља реализацију од свега 16% у односу на план (150 младих).

Са једне стране, изазов се односи на ниску мотивисаност и спремност ове циљне групе младих за укључивање у меру, а са друге стране, на релативно ниску заинтересованост послодаваца с обзиром на обавезу да има запосленог ментора, као и техничке, просторне и друге капацитете за спровођење ове мере. С тога ће се у наредном периоду додатно радити и са послодавцима и незапосленим лицима, посебно указујући незапосленим лицима на предности одрживог запослења у односу на краткорочна радна ангажовања са можда бољим финансијским стимулансима, али без могућности стицања конкретних знања и вештина која су шире примењива на тржишту рада.

Нови јавни позив за ову меру у 2025. години, поред младих без квалификација или са ниским нивоом квалификација, обухватиће и младе који су вишеструко рањиви (Роми и Ромкиње, особе са инвалидитетом, корисници новчане социјалне помоћи и других услуга социјалне заштите и млади који су на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци, независно од нивоа стечене квалификације).

Јавни радови

На јавним радовима је радно ангажовано 25 теже запошљивих младих и младих у стању социјалне потребе, што чини 50% у односу на план (50 младих).

Јавни радови су у претходним годинама реализовани у већем обиму и постојало је интересовање лица и извођача. За 2024. годину планиран је мали обухват лица како би се извршила процена оправданости даљег планирања ове мере. Будући да су се околности на тржишту рада промениле, у смислу већег броја доступних слободних послова, као и других мера које су боље прилагођене потребама младих, за ову меру није било довољно заинтересованих, због чега се за 2025. годину не планира спровођење ове мере из буџета Републике Србије.

Програм подстицања развоја предузетништва

Кроз Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024. години (додела средстава за набавку опреме, сређивање простора и финансирање оперативних трошкова) одобрена су средства за две младе особе које су претходно биле пријављене у програм Гаранција за младе.

Пореске олакшице

Уз пореске олакшице у складу са Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање, запослено је једно лице. Услов за одобравање олакшице је да је лице пре заснивања радног односа било без прекида пријављено најмање шест месеци на евиденцији Националне службе за запошљавање, а лице које се сматра приправником, најмање три месеца. У наредном периоду интензивираће се активности на информисању послодаваца, али и

у сарадњи са Министарством финансија сагледаће се могућности за релаксирање услова за одобравање пореске олакшице за младе, укључене у програм Гаранција за младе.

ПОНУДЕ ЗА НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА И ОБУКУ

Стручна пракса

У ову меру која подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање средње образовање, без заснивања радног односа, у трајању од најдуже шест месеци, укључено је 197 младих што представља изузетно високу реализацију (197%) у односу на план (100 младих).

Због веома високе заинтересованости послодаваца и младих, део средстава је преусмерен са мера за које је забележено мање интересовање.

Додатно, у стручну праксу укључено је и 80 младих са високим образовањем у трајању дужем од 6 месеци, по редовним јавним позивима из средстава Финансијског плана Националне службе за запошљавање.

Стручна пракса – Програм „Таленти у јавном сектору”

Овај програм није првобитно планиран као понуда за наставак образовања и обуку. Програм се спроводи на основу Закључка Владе и подразумева да се корисницима стипендије Фонда за младе таленте, након завршетка основних академских студија и мастер академских студија са високошколских установа, чији је оснивач Република Србија, и пријаве на евиденцију незапослених, омогући обављање стручне праксе код послодавца у јавном сектору у трајању од три месеца са могућношћу продужења до шест месеци, тако да програм може најдуже да траје девет месеци. Млади укључени у овај програм не заснивају радни однос али им је обезбеђена месечна новчана накнада.

У 2024. години у овај програм је укључено 82 младих из три пилот филијале Националне службе за запошљавање.

Обука за тржиште рада

У циљу унапређења компетенција и запошљивости младих незапослених лица у 2024. години у обуке за тржиште рада (за вођење пословних књига и дигитални маркетинг) укључено је 64 младих, што представља реализацију од 18,6% у односу на план (345 младих). Обуке су реализоване онлајн. Уговори са изабраним извођачима били су доступни током целе године, тако да су незапослени могли да се у ове обуке укључују континуирано.

Реализација обуке за тржиште рада представљала је изазов током 2024. године, имајући у виду да нема довољно ЈПОА, нити акредитованих програма обуке усклађених са потребама тржишта рада, а обуке у складу са Смерницама Европске комисије треба да доведу до добијања делимичне или пуне квалификације. У 2024. години израђен је каталог обука, узимајући у обзир потребе тржишта рада, расположивост ЈПОА и акредитованих програма обуке, као и индивидуалне потребе младих.

Током 2024. године завршен је поступак јавне набавке из средстава пројекта ИПА 2020 – Директни грант НСЗ и изабрани су извођачи за реализацију обука за разне врсте производње и услуга за 300 младих које ће започети у 2025. години.

Из средстава буџета Републике Србије планиране су обуке за 45 лица за занимања у производњи, ИТ и другим услугама, али поступак јавне набавке није успешно реализован, јер није било достављених исправних понуда од стране потенцијалних извођача обука. Наведени поступак јавне набавке биће поновљен у 2025. години.

У наредном периоду очекује се повећање броја акредитованих извођача обуке и проширење понуда акредитованих обука, као резултат активности које ће бити спроведене кроз ИПА 2020 пројекат „Повећана понуда и диверсификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих.”

Обука на захтев послодавца

У циљу обезбеђивања знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту 12 младих је укључено у обуке на захтев послодавца, што представља реализацију од свега 8% у односу на план (150 младих).

Реализација ове мере такође је представљала изазов током 2024. године имајући у виду да на подручју Републике Србије нема довољно ЈПОА, нити акредитованих програма обуке усклађених са потребама тржишта рада, са којима послодавци успостављају сарадњу, уколико сами немају статус ЈПОА.

Додатних 20 лица укључено је у меру – обука на захтев послодавца кроз финансирање из средстава Финансијског плана Националне службе за запошљавање, где као услов није захтевано да извођач обуке/послодавац има статус ЈПОА, па се из тог разлога ова лица не сматрају обухваћеним понудом за наставак образовања и обуку. Међутим, уколико је дошло до заснивања радног односа код послодавца након завршене обуке, наведено запошљавање третира се као субвенционисано, и укупно је четири лица запослено након обуке.

И за ову меру, очекује се боља реализација у наредним годинама кроз подршку ИПА 2020 пројекта „Повећана понуда и диверсификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих” на пољу повећања броја акредитованих извођача обуке и њихове регионалне доступности, као и проширења понуда акредитованих обука.

Функционално основно образовање одраслих

У циљу стицања основног образовања 13 незапослених младих укључено је у функционално основно образовање одраслих, што представља реализацију од 16,3% у односу на план (80 младих).

Изразито ниска мотивисаност лица узрокована неповољним животним приликама, ниским финансијским стимулансом и истовремено дугим трајањем програма, узрок је слабе реализације мере. У наредном периоду заједно са Министарством просвете биће разматране могућности да се омогући флексибилнији улазак у програм функционалног основног образовања у складу са индивидуалним потребама и могућностима лица.

На основу размене података Националне службе за запошљавање и Министарства просвете, у извештајном периоду 189 младих самостално је наставило образовање и обуку, од којих је 175 лица стекло статус студента, једно лице се укључило у обуку коју спроводи ЈПОА, три лица су уписала функционално основно образовање одраслих, док за 10 младих није прецизирана врста наставка образовања и обуке.

ПОНУДЕ ЗА РАДНУ ПРАКСУ

Радна пракса

Формирана је радна група за израду Нацрта закона о радној пракси. Усвајање овог закона је предуслов да радна пракса постане квалитетна понуда за младе.

Програм подстицања запошљавања младих „Моја прва плата”

Доношењем Закона о радној пракси, стиче се правни основ за уређење Програма подстицања запошљавања младих „Моја прва плата” (Програм „Моја прва плата”) (у складу са квалитетним оквиром ЕУ). У Плану имплементације Гаранције за младе, наведена је потреба да се ревидира Програм „Моја прва плата”, како би испунио услове да буде квалитетна понуда за младе у складу са Смерницама Европске комисије.

У 2024. години застало се са реализацијом новог циклуса Програма „Моја прва плата”, из разлога што је у току евалуација претходно четири спроведена циклуса

овог програма и разматрање потребних измена.

Овај програм спроводио се у складу са Уредбом о Програму подстицања запошљавања младих „Моја прва плата” и био је намењен младима до 30 година старости, са најмање средњим образовањем, без радног искуства, ради оспособљавања за самосталан рад у трајању од девет месеци.

Образложење за мали број младих укључених у овај програм у 2024. години је следеће: Последњи јавни позив за реализацију Програма „Моја прва плата” расписан је крајем 2023. године, када је и извршен избор незапослених лица, а обучавање изабраних лица по том програму започело је у 2024. години. Како је пријављивање лица у програм Гаранција за младе започело у јануару 2024. године, то је свега троје лица из пилот филијала НСЗ регистрованих у Гаранцију за младе могло бити укључено у Програм „Моја прва плата”, будући да су скоро сви послодавци, коме је одобрен захтев, већ били извршили одабир лица.

ТАБЕЛА 2.1.4: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОНУДА ГАРАНЦИЈЕ ЗА МЛАДЕ

Назив реформе/иницијативе	Кључни циљеви	Циљна група, укључујући број обухваћених лица (уколико је доступан)	Назив и улога организације која је носилац и партнер	Временски оквир спровођења	Трошак спровођења, уколико је применљиво и извор финансирања	Напредак 2023-2024
Планиране реформе						
Доношење Закона о радној пракси	<ul style="list-style-type: none"> Регулисати радну праксу у складу са Препоруком Савета ЕУ о оквиру квалитета за радне праксе из 2014. године Осигурати да млади стекну потребно искуство, практична знања и вештине за своју будућу каријеру 	Млади	МРЗБСП (главни носилац) НСЗ Социјални партнери	2023/2024.	Извор: Буџет РС – текући трошкови запослених 1.200.000,00 РСД – 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“	Формирана је Радна група за израду Нацрта закона о радној пракси али је доношење истог условљено, између осталог, и усвајањем Директиве о побољшању радних услова практиканата и сузбијања приказивања радних односа као радних пракси, која је у плану ЕУ. Планирано је усвајање овог закона до краја 2026. године.
Планиране иницијативе						
Израда анализе предуслова за увођење ваучера за обуку	<ul style="list-style-type: none"> Идентификовање потребних измена постојећег законодавног оквира, пре свега Закона о јавним набавкама за увођење ваучера за обуку Унапређење организовања и спровођења обука за тржиште рада Побољшање доступности и ефеката 	Незапослени NEET млади	МРЗБСП НСЗ Министарство финансија	2024.	Извор: – Техничка подршка (МРЗБСП и НСЗ)	Израђена је Анализа предуслова за увођење ваучера за обуку, која садржи препоруке и мапу пута, од значаја за ревизију релевантних прописа, посебно Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Посредовање запошљавању у	обука за тржиште рада • Запошљавање младе особе	1.770 NEET младих	НСЗ	2024-2026.	Текући трошкови запослених	Уз директно посредовање НСЗ запослено је 194 младих, што у односу на план за 2024. годину (570) представља реализацију од 34%.
Субвенције за запошљавање младих из категорије теже запошљивих и младих ОСИ без радног искуства	• Подстицати послодавце да запошљавају теже запошљиве младе • Подстицати послодавце да запошљавају младе ОСИ без радног искуства	468 NEET и младих ОСИ	НСЗ	2024-2026.	36.832.896,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020-Директни грант НСЗ 22.923.926,00 РСД Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП) 19.191.600,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП) 31.566.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025 19.191.600,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП) 31.566.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	Укључено је 98 лица за која је одобрено 108 субвенција (23 Буџет РС, 64 ДГ ИПА 2020, 21 ФП НСЗ) ¹³ . Додатно, четири лица засновала су радни однос код послодавца након завршене обуке на захтев послодавца.
Субвенција за самозапошљавање	• Подржати младе у покретању сопственог посла доделом субвенције за самозапошљавање и пружањем менторске подршке	1.340 NEET младих	НСЗ	2024-2026.	52.733.340,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020-Директни грант НСЗ 51.005.340,00 РСД Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП) 52.017.600,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП) 58.012.800,00 РСД Извор: Финансијски	Субвенција за самозапошљавање одобрена је за 338 лица (156 лица Буџет РС, 150 ДГ ИПА 2020, 32 ФП НСЗ).

¹³ Укупно је додељено 108 субвенција, од чега 92 субвенције за запошљавање младих из категорије теже запошљивих и 16 субвенција за ОСИ без радног искуства, при чему је 10 ОСИ користило обе субвенције, па се рачуна да је укупно било 98 лица.

					<p>план НСЗ 2025</p> <p>52.017.600,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП)</p> <p>4.320.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2026 / менторинг</p> <p>53.692.800,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ / субвенција за самозапошљавање</p>		
Приправништво за младе	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити младима стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено одговарајуће образовање уз заснивање радног односа 	626 младих	NEET	НСЗ	2024-2026.	<p>116.572.560,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020-Директни грант НСЗ</p> <p>77.305.968 ,00 РСД Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП)</p> <p>77.205.600,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП)</p> <p>83.144.400,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025</p> <p>72.454.560 ,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП)</p> <p>83.144.400,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ</p>	Укључено је 207 лица (70 лица Буџет РС, 103 ДГ ИПА 2020, 34 ФП НСЗ).
Стицање практичних знања	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити младима стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код 	318 младих	NEET	НСЗ	2024-2026.	<p>24.541.440,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020-Директни грант НСЗ</p> <p>12.270.720, 00 РСД</p>	Укључено је 24 лица (7 лица Буџет РС, 13 ДГ ИПА 2020, 4 ФП НСЗ).

	послодавца				Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП) 8.316.000,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП) 17.820.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025 8.910.000,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП) 14.850.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	
Јавни радови	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити радно ангажовање теже запошљивих младих и младих у стању социјалне потребе 	110 младих НЕЕТ	НСЗ	2024-2026.	7.822.560,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020- Директни грант НСЗ 5.680.800,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025 5.680.800,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	Укључено је 25 лица (20 ДГ ИПА 2020, 5 ФП НСЗ).
Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе	<ul style="list-style-type: none"> Пружити подршку младима у почетној фази пословања и онима који тек желе да отпочну своје пословање Подстицање предузетништва као каријерне опције 	НЕЕТ млади	Министарство привреде	2024-2026.	Извор: Буџет РС (Министарство привреде) У оквиру 310 ¹⁴ милиона РСД – 2024. У оквиру 320 милиона РСД – 2025. У оквиру 330 милиона РСД – 2026.	По овом програму одобрена су средства за две младе особе које су претходно биле пријављене у програм Гаранција за младе.
Пореске олакшице у складу са Законом о порезу на доходак грађана и Законом	<ul style="list-style-type: none"> Подстицати послодавце да запошљавају нова лица 	Незапослени НЕЕТ млади	Министарство финансија Пореска управа	2024-2026.	Извор: Буџет РС (Министарство финансија)	Уз пореске олакшице запослено је једно лице.

¹⁴ Ребалансом буџета Републике Србије, у 2024. години било је расположиво 100 милиона РСД, уместо првобитно планираних 310 милиона РСД

о доприносима за обавезно социјално осигурање							
Стручна пракса	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити младима стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено одговарајуће образовање, у трајању од 6 месеци, без заснивања радног односа 	380 младих	NEET	НСЗ	2024-2026.	<p>12.500.000,00 РСД Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП)</p> <p>12.500.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2024</p> <p>14.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП)</p> <p>35.000.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025</p> <p>18.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП)</p> <p>45.000.000,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ</p>	<p>Укључено је 197 лица (127 лица Буџет РС, 70 ФП НСЗ).</p> <p>Додатно из ФП НСЗ у стручну праксу у трајању дужем од шест месеци укључено је 80 младих.</p> <p>У Програм „Таленти у јавном сектору” укључено је 82 лица (ФП НСЗ).</p>
Обука за тржиште рада	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити младима стицање стручних теоријских и практичних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца Унапредити запошљивост младих без квалификација или са ниским квалификацијама Омогућити младима стицање потребних знања и вештина за рад у ИКТ сектору 	665 младих	NEET	НСЗ	2024-2026	<p>58.899.240,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020- Директни грант НСЗ</p> <p>8.834.886,00 РСД Извор: Буџет РС 2024 (МРЗБСП)</p> <p>13.363.200,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП)</p> <p>22.272.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025</p> <p>13.363.200,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП)</p> <p>22.272.000,00 РСД</p>	Укључено је 64 лица (ФП НСЗ).

					Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ		
Обука на захтев послодавца	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити младима да стекну знања и вештине потребне за обављање послова на конкретном радном месту на захтев послодавца кроз акредитоване обуке 	310 младих	NEET	НСЗ	2024-2026.	<p>37.118.880,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020- Директни грант НСЗ</p> <p>5.692.800,00 РСД Извор: Буџет РС 2025 (МРЗБСП)</p> <p>14.232.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2025</p> <p>5.692.800,00 РСД Извор: Буџет РС 2026 (МРЗБСП)</p> <p>14.232.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ 2026</p> <p>5.692.800,00 РСД Извор: Буџет РС и ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ</p>	Укључено је 12 лица (ДГ ИПА 2020).
Функционално основно образовање одраслих	<ul style="list-style-type: none"> Понудити младима без завршеног основног образовања могућност да стекну прву квалификацију 	240 младих	NEET	НСЗ	2024-2026.	<p>2.400.000,00 РСД Извор: Финансијски план НСЗ за 2024-2026.</p>	Укључено је 13 лица (ФП НСЗ).

2.2. Трансверзални покретачи

2.2.1. Мобилисање партнерстава

Одлука о измени Одлуке о оснивању Координационог тела за израду и праћење спровођења Плана имплементације Гаранције за младе донета је дана 25. октобра 2024. године услед кадровских промена¹⁵.

Предлог је да Централни регистар обавезног социјалног осигурања, са којим је накнадно успостављена сарадња, а који није првобитно препознат као партнер, буде укључен у рад Координационог тела и Стручне групе.

¹⁵ Пречишћен текст: <https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/vlada/odluka/2022/4/5/reg>

Табела 2.2.1: Кључни актери и организације

Назив организације	Врста организације	Улога у спровођењу Гаранције за младе	Осигурање успеха партнерстава	Напредак 2023-2024
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБСП)	Орган државне управе	Координатор ГзМ Праћење и извештавање Влади РС и ЕК о напретку реформи и интервенција предвиђених Планом имплементације Управљање прикупљањем података и вредновање утицаја ГзМ Председавање Координационим телом и Стручном групом Координационог тела		Током 2023. године организовано је више састанака у циљу израде Плана имплементације ГзМ и припреме за пилотирање ГзМ и то: 15. новембра – седница Координационог тела и Стручне групе за израду и праћење спровођења Плана имплементације ГзМ; 7. децембра – састанак ужег састава Стручне групе Координационог тела, као и представника других органа и организација, на коме је разматран Предлог Модела за досезање и активацију НЕЕТ младих који се налазе ван система; локални припремни састанци и то: у Сремској Митровици (25. децембар), Крушевцу (27. децембар) и Нишу (28. децембар). Током 2024. године организовани су састанци: 19. априла – састанак Стручне групе Координационог тела за израду и праћење спровођења Плана имплементације Гаранције за младе; 17. децембра – састанак Стручне групе Координационог тела за израду и праћење спровођења Плана имплементације Гаранције за младе у вези прикупљања података за припрему првог извештаја.
Национална служба за запошљавање (НСЗ)	Орган државне управе	Главни имплементациони партнер ГзМ Улазна тачка ГзМ Прикупљање података за праћење директних и накнадних показатеља ГзМ		У пилот филијалама НСЗ одржавају се редовни контакти са релевантним партнерима (локалном самоуправом, послодавцима, школама, факултетима, канцеларијама за младе, организацијама цивилног друштва, регионалним развојним агенцијама, регионалним привредним коморама, центрима за социјални рад и друго).
Министарство просвете	Орган државне управе	Главни партнер у имплементацији реформи и иницијатива ране интервенције		Министарство просвете, поред усвојених измена у допуна два прописа у области образовања и других иницијатива у оквиру ране интервенције, настоји да подстакне повећање броја ЈПОА и програма акредитованих обука у складу са потребама тржишта рада и прошири њихову регионалну доступност. Ово је директно повезано са могућношћу обезбеђивања и реализације квалитетне понуде образовања и обуке у ГзМ. Додатне активности очекују се у оквиру ИПА 2020 пројекта „Повећана понуда и диверзификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих” који је почео са имплементацијом.
Агенција за квалификације (АзК)	Орган државне управе	Свеобухватно праћење имплементације примене стандарда КВиС Развој тржишно релевантних стандарда квалификација и акредитација програма обука у неформалном образовању за друге организације.		Изменама и допунама Закона о НОКС, АзК је препозната као институција која прати спровођење активности КВиС и припрема годишње извештавање. НСЗ је у континуираном контакту са АзК у циљу презентовања потреба нових обука за тржиште рада, а ради мотивисања потенцијалних извођача да покрену процес стицања статуса ЈПОА.
Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација (КДОНОК)	Орган државне управе	Проширење обухвата дуалног образовања Припрема подзаконских аката који проистичу из Закона о НОКС а којим се уређује услуга КВиС, ППУ, обуке и др. Усаглашавање система НОКС-а		КДОНОК прати и припрема нацрте закона и подзаконске акте из дуалног образовања у средњем стручном образовању, дуалног модела студија у високом образовању, каријерног вођења и саветовања, као и НОКС.

		са секторским политикама		
Министарство туризма и омладине (МТО)	Орган државне управе	Главни партнер у развоју и имплементацији модела и активности досезања и активације NEET младих		Имајући у виду да НСЗ у фази пилотирања управља сегментом досезања и активације младих кроз сарадњу са цивилним сектором, за МТО ће бити од велике важности да има увид у научене лекције.
Министарство привреде	Орган државне управе	Партнер у реализацији понуда за самозапошљавање NEET младих		Министарство привреде има потребу за унапређењем система и инструмената праћења и извештавања о лицима која су обухваћена мерама овог ресора, односно за дигитализацијом тог процеса, те увезивање са другим ИТ системима попут оног којим располаже НСЗ.
Министарство финансија	Орган државне управе	Партнер у реализацији остваривања пореских олакшица за запошљавање NEET младих		Министарство финансија има важну улогу с обзиром на то да овај ресор утврђује пореске олакшице послодавцима за запошљавање одређених категорија незапослених, али је потребно да се у наредном периоду у сарадњи Министарства финансија и МРЗБСП сагледају могућности за релаксирање услова за одобравање пореске олакшице за младе, укључене у програм Гаранција за младе.
Пореска управа	Орган државне управе	Партнер у праћењу спровођења ГзМ		Пореска управа (орган управе у саставу Министарства финансија) има важну улогу у домену праћења и извештавања о реализацији ГзМ, али се подаци о броју младих који су се запослили уз пореске олакшице након учешћа у ГзМ могу добити и од ЦРОСО са којим је накнадно успостављена сарадња, а који није препознат као партнер.
Кровна организација младих Србије (КОМС)	Удружење	Учествује у развоју Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система и координацији пилотирања досезања до NEET младих који се налазе ван система и мапирању доступних услуга за младе на локалном нивоу		КОМС је учествовао у организацији локалних припремних састанака, заједно са Координатором ГзМ и НСЗ, и презентовао тему „Улога младих у спровођењу пилотирања Гаранције за младе”. КОМС је учествовао на састанцима уже Стручне групе Координационог тела у развоју Модела за досезање.
Организације цивилног друштва (ОЦД)	ОЦД	Спровођење активности досезања и активације NEET младих који се налазе ван система		На обуци која је намењена ОЦД успостављена је сарадња радника, који ће спроводити активности досезања и активације NEET младих, са саветницима за запошљавање из три пилот филијале НСЗ и Координатором ГзМ.
Организације послодаваца	Социјални партнери	Учешће у дуалном образовању и неформалним облицима учења кроз рад Сарадња са НСЗ и Министарством просвете		Унија послодаваца је учествовала у локалним припремним састанцима. У циљу јачања и оснаживања капацитета послодаваца укључених у дуално образовање, реализован је конкурс Министарства привреде у сарадњи са КДОНОКС.
Синдикати	Социјални партнери	Учешће у припреми и усвајању нормативних и стратешких аката Организовање инфо сесија о правима младих на раду и у вези са радом		Репрезентативни синдикати учествују у оквиру радне групе за израду планских документа у области запошљавања, праћењу реализације и припреми извештаја, као и у радној групи за развој НСКЗ.
Републички завод за статистику (РЗС)	Орган државне управе	Праћење макроекономских показатеља ГзМ Успостављање и координација обједињеног система информација тржишта рада (LMIS)		Успостављена је сарадња у вези обезбеђивања података потребних за извештавање у складу са ЕМСО макроекономским индикаторима.

Локалне самоуправе	Локални органи управе	Старање о усаглашености локалних планских докумената и координација локалних иницијатива и активности од значаја за спровођење услуга ГзМ		Локалне самоуправе у којима се спроводи пилотирање ГзМ учествовале су у локалним припремним састанцима, а у наредном периоду, у оквиру пројекта ИПА 2020 – Техничка подршка, планирано је организовање састанака и пружање додатне подршке локалним самоуправама у планирању локалних планских докумената у области запошљавања у циљу проширења понуде за младе укључене у ГзМ.
СКГО	Удружење	Подршка локалним самоуправама да успоставе одговарајуће платформе за континуирани дијалог и остваривање сарадње различитих актера на локалу. Подршка у организацији размене искустава и примера добре праксе између локалних самоуправа у прикупљању информација и мапирању услуга које се пружају младима.		СКГО је учествовала у локалним припремним састанцима.
Швајцарска агенција за развој и сарадњу – SDC (The Swiss Agency for Development and Cooperation)	Агенција за развој и сарадњу	Пружање подршке Министарству просвете и МРЗБСП у унапређењу стратешког и нормативног оквира, развоју НОКС и НСКЗ. Учествује у развоју Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система, изради програма обуке за досезање и активацију NEET младих и реализацији обука за досезање до NEET младих. Развој индивидуализоване подршке лицима која су укључена у меру АПЗ (post-placement support).		У извештајном периоду (од 1. маја 2024. године) започела је трећа фаза SDC пројекта „Знањем до посла – E2E“. Подршка МРЗБСП у оквиру овог пројекта спроводи се на основу Меморандума о разумевању између МРЗБСП и Швајцарске Конфедерације (посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу – SDC). Поред реализованих активности представљених у наративу извештаја, у 2025. години у сарадњи са пројектом, планирана је евалуација мере обука за потребе тржишта рада са препорукама које могу бити од значаја за унапређење дизајна ове мере.
UN Women	Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена	Спровођење истраживања о усклађивању радног и породичног живота NEET младих жена		Израђено је Истраживање о усклађивању радног и породичног живота младих жена које нису запослене, нису у образовању нити су на обуци (NEET). У 2024. години договорена је и започета израда анализе субвенционисаног samozapoшљавања жена са препорукама које могу бити од значаја за унапређење дизајна ове мере.

2.2.2. Унапређење прикупљања података, праћења и вредновања Гаранције за младе

Сви органи и организације који учествују у спровођењу Гаранције за младе су у обавези да редовно размењују информације о броју и структури укључених младих у Гаранцију за младе, уз поштовање одредаба Закона о заштити података о личности, а ради извештавања и праћења ефеката Гаранције за младе.

Национална служба за запошљавање доставља Координатору Гаранције за младе редовне извештаје о спровођењу пилотирања Гаранције за младе: извештаје о укључености лица у Гаранцију за младе (месечне и по захтеву), као и извештаје о реализацији мера активне политике запошљавања и утрошку финансијских средстава из различитих извора финансирања (ИПА 2020 – ДГ НСЗ, буџет РС, ФП НСЗ и др.).

Начин и рокови извештавања о спровођењу Гаранције за младе регулисани су и кроз Споразум о учинку Националне службе за запошљавање, који на годишњем нивоу потписују министар надлежан за послове запошљавања и директор Националне службе за запошљавање.

Сви препознати партнери, чланови Стручне групе Координационог тела активно су учествовали у припреми извештаја о спровођењу Гаранције за младе.

Министарство привреде доставило је податке о реализацији Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2024, док је Републички завод за статистику доставио податке из Анкете о радној снази за 2024. годину за праћење збирних макроекономских показатеља за праћење Гаранције за младе.

Централни регистар обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) има важну функцију за генерисање извештаја о броју и статусу лица након укључивања у Гаранцију за младе, с обзиром на обавезу послодавца о пријављивању лица на обавезно социјално осигурање/обавезу предузетника да се пријаве на обавезно социјално осигурање. Размена података између Националне службе за запошљавање и ЦРОСО, која је претходно законски регулисана, функционише без већих изазова. Ова размена је аутоматизована јер Национална служба за запошљавање има приступ ЦРОСО подацима.

У вези прикупљања података о младима који су се запослили уз пореске олакшице послодавцима, које су у надлежности Министарства финансија а спроводи их Пореска управа, ни у овом сегменту нема препрека јер се подаци могу обезбедити из базе ЦРОСО, будући да ЦРОСО може да препозна младе до 30 година старости који су се запослили уз наведене олакшице и да те податке достави Националној служби за запошљавање, како би се евидентирало као субвенционисано запошљавање младих у Гаранцији за младе.

Са Министарством просвете договорено је да се сагледају потребне измене у информационом систему образовања које ће омогућити да подаци о квалификацијама лица, завршеним обукама и другим програмима, као и програмима које лице тренутно похађа (нпр. уписане студије, ФООО и слично), буду видљиви у информационом систему Националне службе за запошљавање за лица која су пријављена или се пријављују на евиденцију. На овај начин би се избегла потреба достављања спискова лица на проверу, јер би подаци били аутоматски доступни/видљиви. За потребе израде извештаја за 2024. годину, Министарство просвете је доставило податке о младима коју су укључени у Гаранцију за младе, а у међувремену су самостално наставили образовање и обуку, нпр. студије, програм функционалног основног образовања, обуке код ЈПОА и сл. како би се и ти подаци евидентирали приликом сачињавања извештаја.

ТАБЕЛА 2.2.2: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА, ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА

Назив реформе	Очекивана промена	Начин мерења промена	Напредак 2023-2024
Измене и допуне нормативног оквира ради остваривања јединственог приступа приликом	Јединствено праћење ситуације младих укључених у ГзМ у оквиру различитих електронских	Доступност података о ситуацији сваке особе регистроване у ГзМ у стварном времену	Није било измена и допуна нормативног оквира

електронског повезивања са одговарајућим евиденцијама које воде надлежни органи	евиденција		
Назив посебне иницијативе	Очекивана промена	Начин мерења промена	Напредак 2023-2024
Надоградња ИКТ платформе НСЗ за управљање и обраду података, као и извештавање	Успостављање и развој оквира за праћење ГзМ, односно континуирано праћење ситуације младих који су се регистровали за укључивање у ГзМ	Доступност података за израчунавање показатеља директног и накнадног праћења	Планира се у наредном периоду.
Обезбеђивање интероперабилности ИКТ платформе НСЗ са другим институцијама	Успостављање и развој оквира за праћење ГзМ, односно континуирано праћење ситуације младих који су се регистровали у ГзМ	Доступност података за израчунавање показатеља накнадног праћења	Организован је састанак релевантних органа на тему интероперабилности различитих база података почетком јануара 2025. године и сагледавања могућности за обезбеђивање аутоматског извештавања у реалном времену о спровођењу ГзМ.
Израда интерних процедура НСЗ како би се омогућила несметана примена система пружања услуга ГзМ	Омогућено пружање услуга у систему ГзМ	Доступност података о услугама из ГзМ пружених младима	Процедуре којима се регулише рад у НСЗ биће у наредном периоду прилагођаване, у циљу несметане реализације програма ГзМ.
Успостављање обједињеног система информација тржишта рада (LMIS)	Унапређене информације о стању и кретањима на тржишту рада на националном и локалном нивоу	Доступност података на локалном нивоу. Доступност података о слободним пословима. Доступност података о потребним вештинама на тржишту рада.	Пројекат у оквиру ИПА 2022 одобрен је Републичком заводу за статистику крајем 2024. године, а његова имплементација почиње у јануару 2025. године и трајаће до краја 2027. године.

2.2.2.1. Анализа и извештавање о подацима из ЕМСО оквира за праћење

На крају децембра 2024. године на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање у пилот филијалама Ниш, Крушевац и Сремска Митровица налазило се укупно 7.745 незапослених младих старости 15-29 година, од чега је 1.095 лица из старосне категорије 15-19, 2.911 лица из старосне категорије 20-24 и 3.739 лица из старосне категорије 25-29. У току 2024. године укупан прилив младих на евиденцију Националне службе за запошљавање је 11.396 лица, а одлив са евиденције 9.931 лица.

На крају децембра 2024. године на евиденцији Националне службе за запошљавање у Филијали Ниш се налазило 4.231 младих од чега 2.197 жена, у Филијали Крушевац 2.223 младих од чега 1.276 жена и у Филијали Сремска Митровица 1.291 младих од чега 760 жена.

Учешће броја младих у три пилот филијале у укупном броју младих на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање на крају 2024. године је износило 11,9%, и смањено је у односу на децембар 2023. године (12,4%) за 0,5 п.п.

У 2024. години забележен је прилив од 11.396 младих старосне категорије 15-29 на евиденцију незапослених у три пилот филијале Националне службе за запошљавање, од којих је **8.706 (76,4%) регистровано у Гаранцију за младе**.

Од 1. јануара 2024. године, када је започело пилотирање Гаранције за младе, новопријављеним незапосленим младима дата је могућност избора да ли ће да се региструју у Гаранцију за младе или не. У складу са препорукама Међународне организације рада, од 1. августа 2024. године реализује се аутоматско пријављивање свих младих до 30 година старости у програм Гаранција за младе приликом пријаве на евиденцију Националне службе за запошљавање, осим лица која су привремено спречена за рад у складу са прописима.

Имајући у виду наведену препоруку, у Гаранцију за младе накнадно су регистровани и млади који су се пријавили на евиденцију незапослених од почетка 2024. године, а који нису регистровани у Гаранцију за младе. Број од 8.706 обухвата младе који су приликом евиденције одмах регистровани у Гаранцију за младе, као и оне младе који су се пријавили на евиденцију незапослених пре августа 2024. године, а накнадно су регистровани у Гаранцију за младе.

Међутим, за значајан број лица пријављених на евиденцију незапослених пре августа 2024. године, није било могуће извршити накнадну регистрацију у Гаранцију за младе, тако да разлику између 11.396 пријављених на евиденцију незапослених и 8.706 регистрованих у Гаранцију за младе (2.690 лица) чине лица која су привремено спречена за рад у складу са прописима, као и лица која су се у међувремену запослила, укључила у мере активне политике запошљавања, која су брисана из евиденције незапослених, нпр. због неодрживања, нејављања и сл. као и лица која су прешла старосну границу, односно у међувремену су напунила 30 година живота.

Према подацима на дан 31. децембар 2024. године у односу на 2023. годину забележено је смањење броја незапослених младих у пилот филијалама код свих старосних категорија (15-19, 20-24, 25-29) и код оба пола. Смањење броја незапослених младих у пилот филијалама је веће у односу на републички просек (11,9%), односно у Филијали Ниш је 15,7%, у Филијали Крушевац 16% и Филијали Сремска Митровица 14%. На наведено опадање броја незапослених младих могу да утичу различити фактори попут смањена популације младих, боље прилике на тржишту рада за запошљавање, миграциони фактори, док ће се утицај ефеката Гаранције за младе посебно анализирати након завршетка периода пилотирања.

Од 8.706 младих регистрованих у Гаранцију за младе у 2024. години, 4.399 младих је регистровано у овај програм у последња четири месеца 2024. године, тако да до краја 2024. године за њих није протекао период за благовремени излаз из Гаранције за младе.

Према полној структури од укупно 8.706 младих (15-29) регистрованих у Гаранцију за младе, 4.361 је мушкарац док је 4.345 жена (49,9%).

На крају 2024. године од 8.706 младих који су регистровани у Гаранцију за младе, 8.232 младих је без претходног искуства у овом програму, односно први пут су пријављени у Гаранцију за младе. Свега 474 младих (5,4%) има претходно искуство (изашло и поново ушло у Гаранцију за младе у току извештајног периода). Од тих 474 младих 423 је претходно прихватило понуду, док 51 није прихватило понуду.

Од укупно 423 младих који су се поново вратили у Гаранцију за младе је: 183 лица старости 25-29 (108 жена), 163 лица старости 20-24 година (96 жена) и 77 лица старости 15-24 година (26 жена).

Од 423 младих који су се поново вратили у Гаранцију за младе, претходну понуду за субвенционисано запошљавање или наставак образовања добило је 33 младих, док се 390 младих запослило без субвенције.

На основу ових података може се закључити да су понуде за субвенционисано запошљавање и наставак образовања и обуке биле квалитетније, јер се незнатан број поново вратио у Гаранцију (њих 33 што чини 2,9% од 1.147 младих који су добили субвенционисану понуду).

Према старосним категоријама, највише младих је регистровано у Гаранцију за младе у старосној категорији 25-29 – 3.364 младих (38,6%), затим у старосној категорији 20-24 – 3.330 младих (38,2%), док је најмање младих из старосне категорије 15-19 – 2.012 младих (23,1%).

Према образовној структури највише је младих са средњим образовањем – 5.445 младих (62,5%), затим са високим образовањем – 2.243 младих (25,8%), док је најмање младих без квалификација и ниско квалификованих – 1.018 (11,7%).

У односу на укупан број младих регистрованих у Гаранцију за младе, **број младих из категорија теже запошљивих** је 1.128 (13%), од којих је највише Рома – 780 односно 9%, затим корисника новчане социјалне помоћи – 241 односно 2,8%, 60 особа са инвалидитетом (0,7%) и др.

Од укупног броја младих који су регистровани у Гаранцију за младе највише је у Филијали Ниш 5.114 (58,7%), затим Филијали Крушевац 1.986 (22,8%), док је најмање у Филијали Сремска Митровица 1.606 (18,4%).

Табела А: ЕМСО оквир за мониторинг: новопријављени

Улаз у Гаранцију за младе							
Нова лица (прилив) у шему ГзМ за период 1.1.2024 до 31.12.2024. године							
Улаз у Гаранцију за младе, рашчлањено о полу и старосним групама	Укупан улаз	Статус при уласку	Претходно искуство у ГзМ				Непознато
		Регистровани незапослени	Без претходног искуства	Са претходним искуством			
				Укупно	Нису прихватили понуду	Прихватили су понуду	
Укупно жене и мушкарци							
Укупно 15-29	8.706	8.706	8.232	474	51	423	
15-19	2.012	2.012	1.923	89	12	77	-
20-24	3.330	3.330	3.143	187	24	163	-
25-29	3.364	3.364	3.166	198	15	183	-
Мушкарци							
Укупно 15-29	4.361	4.361	4.139	222	29	193	-
15-19	1.163	1.163	1.104	59	8	51	-
20-24	1.632	1.632	1.552	80	13	67	-
25-29	1.566	1.566	1.483	83	8	75	-
Жене							
Укупно 15-29	4.345	4.345	4.093	252	22	230	-
15-19	849	849	819	30	4	26	-
20-24	1.698	1.698	1.591	107	11	96	-
25-29	1.798	1.798	1.683	115	7	108	-

Извор: НСЗ

Просечно месечно бројно стање младих (Stocks) у Гаранцији за младе (за период од 12 месеци у 2024. години) је 2.087, од чега је 1.723 младих (82,6%) мање од четири месеца у Гаранцији за младе, 211 младих (10,1%) је између четири и пет месеци и 153 (7,3%) је између шест и 11 месеци. Нема значајних разлика по полу и старосним категоријама.

Иако је просечно бројно стање у Гаранцији за младе мање од 4 месеца - 1.723 младих, треба нагласити да је 4.479 младих регистровано у Гаранцију за младе у последња четири месеца 2024. године.

Табела Б: ЕМСО оквир за праћење: Просечно бројно стање младих (Stocks)

Годишње просечно бројно стање у ГзМ (припремној фази)					
Разврстано о полу и старосним групама	Разврстано према трајању				
	Укупно	<4 месеца	4-5 месеци	6-11 месеци	12+месеци
Укупно жене и мушкарци	Укупно	<4 месеца	4-5 месеци	6-11 месеци	12+месеци
Укупно 15-29	2.087	1.723	211	153	-
15-19	503	416	55	32	-
20-24	762	639	70	53	-
25-29	822	668	86	68	-
Мушкарци	Укупно	<4 месеца	4-5 месеци	6-11 месеци	12+месеци
Укупно 15-29	1.044	864	108	72	-
15-19	281	236	29	16	-
20-24	380	314	38	28	-
25-29	383	314	41	28	-
Жене	Укупно	<4 месеца	4-5 месеци	6-11 месеци	12+месеци
Укупно 15-29	1.040	858	103	79	-
15-19	220	179	26	15	-
20-24	382	325	32	25	-
25-29	438	354	45	39	-

Извор: НСЗ

Укупан излаз младих из Гаранције за младе је 4.929 од чега 3.741 младих (76%) има позитиван излаз уз понуду запослења, наставак образовања или обуке, а 1.188 (24%) има негативан излаз. Посматрано по полу и старосним категоријама највећи удео позитивних излаза у укупном броју излаза имају жене у старосној категорији 25-29 (803 од 970 или 83%), а најмањи удео имају мушкарци у старосној категорији 20-24 (658 од 946 или 70%). Жене имају значајно већу заступљеност од мушкараца код позитивних излаза у наставак образовања и обуку (70%).

Од укупног броја младих који имају негативан излаз (1.188) у који улази незапосленост, неактивност или непознат исход, највише младих - 1.119 или 94,2% има непознат исход. Негативан излаз у незапосленост има 55 младих или 4,6%, док 14 младих или 1,2% има негативан излаз у неактивност. Непознат исход подразумева да није доступна поуздана информација о томе да ли је реч о незапослености или неактивности.

Од укупног броја младих са позитивним излазом (3.741) највише је младих који су се запослили – 3.101 младих или 83%, затим 637 младих или 17% је наставило образовање и обуку и троје младих се укључило у Програм „Моја прва плата” (који се може разврстати као позитиван исход – радна пракса).

Од укупног броја младих са позитивним излазом (3.741), 1.147 младих, односно 30,7% има позитиван излаз, тако што је укључено у неку од субвенционисаних понуда и то за: запошљавање¹⁶ (696 или 60,7%), наставак образовања или обуку¹⁷ (448 или 39%) и радну праксу¹⁸ (3).

¹⁶ Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање, приправништво, стицање практичних знања, јавни радови, пореске олакшице и сл.

¹⁷ Стручна пракса, обука за тржиште рада, обука на захтев послодавца, ФООО и сл.

¹⁸ Програм „Моја прва плата”

Највише је субвенционисаних излаза у укупном броју излаза (275 од 965 лица или 28,5%) заступљено код жена старосне категорије 20-24, а најмање је код мушкараца старости 15-19 (109 од 664 лица или 16%).

Од укупно 3.101 запошљавања, 696 (22,4%) је субвенционисано, а док је 2.405 младих (77,6%) запослено без субвенције. Ово указује на то да многи млади проналазе посао кроз услуге припреме, кроз посредовање у запошљавању и самостално.

Ако се посматрају подаци о субвенционисаном запошљавању, од укупног броја (696), највећи број мушкараца старосне категорије 25-29 се запослио на овај начин – 170 мушкараца или 24,4%, док је најмање субвенционисаног запошљавања било код жена у старосној категорији 15-19 – 33 жена или 4,7%.

Највећи број младих укључено је у следеће субвенционисане понуде код којих су заступљене велике разлике по полу: самозапошљавање 338 младих (111 жена 32,8%) и стручна пракса 277 (202 жене 73%).

У оквиру појединачних филијала, највише младих са позитивним излазом има Филијала Крушевац (821 лице, 81,9%), затим Сремска Митровица (735 лица, 77,5%), док је најмањи проценат у Филијали Ниш (2.185 лица, 73,4%).

У односу на укупан излаз младих из Гаранције за младе (4.929), у року од четири месеца из Гаранције за младе је изашло 4.256 младих.

Од укупног броја младих који су у року од 4 месеца изашли из Гаранције за младе, позитиван излаз имало је 3.265 младих (76,7%), а негативан излаз 991 младих (23,3%). У структури негативних излаза, највише младих – 936 или 94,5% – има непознат исход, 43 младих или 4,3% ушло је у незапосленост, док је 12 младих или 1,2% ушло у неактивност.

Од укупно 3.265 позитивних излаза у року од четири месеца, 997 младих (30,6%) је прихватило субвенционисану понуду.

Када је у питању запошљавање, 2.690 младих се запослило што чини 82,4% од укупно позитивних излаза у року од четири месеца (3.265), од којих је 586 младих (21,8%) запослено уз субвенционисану понуду, док је 2.104 младих (78,2%) запослено без субвенционисане понуде.

Посматрано по полу и старосним групама, долази се до сличних закључака као и код укупних излаза.

Укупан излаз Рома из Гаранције за младе је 423, од којих је 361 у року од четири месеца.

Позитиван излаз из Гаранције за младе има 269 Рома, од којих 240 у року од четири месеца.

Табела Ц: ЕМСО оквир за праћење: Изласци

Излаз												
Одлив из ГзМ (припремне фазе) у периоду од 1.1.2024 до 31.12.2024. године												
Сви изласи	Укупно (сви изласи)	Разврстано по дестинацији										
		Позитиван излаз							Негативан излаз		Непознат	
		Укупно				Од чега субвенционисано			Незапосленост	Неактивност		
Укупно позитивни	Запошљавање	Образовање	Радна пракса	Укупно субвенцио нисан	Запошљавање	Образовањ е	Радна пракса					
Укупни изласи сва трајања												
Укупно, мушкарци и жене	4.929	3.741	3.101	637	3	1.147	696	448	3	55	14	1.119
15-19	1121	828	705	122	1	206	108	97	1	13	2	278
20-24	1911	1420	1145	274	1	457	266	190	1	21	4	466
25-29	1897	1493	1251	241	1	484	322	161	1	21	8	375
Мушкарци	2.537	1.829	1.634	192	3	510	382	125	3	17	4	687
15-19	664	481	434	46	1	109	75	33	1	3	1	179
20-24	946	658	588	69	1	182	137	44	1	8		280
25-29	927	690	612	77	1	219	170	48	1	6	3	228
Жене	2.392	1.912	1.467	445		637	314	323		38	10	432
15-19	457	347	271	76		97	33	64		10	1	99
20-24	965	762	557	205		275	129	146		13	4	186
25-29	970	803	639	164		265	152	113		15	5	147
Излаз у року од 4 месеца												
Укупно, мушкарци и жене	4.256	3.265	2.690	572	3	997	586	408	3	43	12	936
15-19	984	737	624	112	1	178	88	89	1	10	2	235
20-24	1683	1263	1009	253	1	408	232	175	1	17	4	399
25-29	1589	1265	1057	207	1	411	266	144	1	16	6	302
Мушкарци	2.164	1.580	1.414	163	3	426	316	107	3	12	4	568
15-19	581	427	383	43	1	94	62	31	1	1	1	152
20-24	822	580	519	60	1	157	119	37	1	5	0	237
25-29	761	573	512	60	1	175	135	39	1	6	3	179
Жене	2.092	1.685	1.276	409		571	270	301		31	8	368
15-19	403	310	241	69	0	84	26	58	0	9	1	83
20-24	861	683	490	193	0	251	113	138	0	12	4	162
25-29	828	692	545	147	0	236	131	105	0	10	3	123

Извор: НСЗ

Табела Д: ЕМСО оквир за праћење: индикатори за праћење Гаранције за младе

Панел А

Главни индикатор директног праћења: Удео просечног броја младих који су у припремној фази Гаранције за младе **након четири месеца** од датума регистрације у односу на просечан број младих у припремној фази Гаранције за младе је **17,4%**. *За жене овај индикатор износи 17,5%*. (ЕУ у 2022. је 62,8%)

Удео просечног броја младих који су у припремној фази Гаранције за младе **након шест месеци** од датума регистрације у односу на просечан број младих у припремној фази Гаранције за младе је **7,3%**. *За жене овај индикатор износи 7,6%*.

Индикатори													
Индикатори директног праћења													
Главни индикатор		Удео младих у припремној фази дужи од 4 месеца											
		Просечно годишње бројно стање у ГзМ припремној фази након 4 [6, 12] месеци од регистрације / Годишње бројно стање у припремној фази ГзМ (%)											
Још увек у ГзМ		Млади 15-29			Млади 15-19			Млади 20-24			Млади 25-29		
		Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене
4 месеца		17,4%	17,2%	17,5%	17,3%	16,0%	18,6%	16,1%	17,4%	14,9%	18,7%	18,0%	19,2%
6 месеци		7,3%	6,9%	7,6%	6,4%	5,7%	6,8%	7,0%	7,4%	6,5%	8,3%	7,3%	8,9%
12 месеци		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Додатни индикатор директног праћења: Удео броја младих који излазе из Гаранције за младе са позитивним познатим излазом **у року од четири месеца** у односу на укупан број излаза из Гаранције за младе је **66,2%**.

Код жена овај индикатор износи 70,4% и знатно је виши него код мушкараца 62,3%.

Жене у старосној групи 25-29 имају највећи излаз у запошљавању 56,2%, док је код мушкараца запошљавање највише заступљено у старосној групи 15-19 и износи 57,7%. *За Роме укључене у Гаранцију за младе овај индикатор износи 56,7%*.

Од 3.265 младих са правовременим позитивним излазом, у року од четири месеца, из Гаранције за младе у 2024. години, 1.685 је жена (51,6%) и 240 је Рома (7,4%).

Панел Б

Додатни индикатор: Позитиван и благовремени излаз из ГзМ (припремне фазе)								
Број младих који излазе из ГзМ са позитивним излазом у року од 4 месеца / укупан излаз из ГзМ (%)								
Разврстано по полу, старости	Исход							
	Сви познати исходи				Од чега субвенционисано			
	Укупно	Запошљавање	Образовање	Радна пракса	Укупно	Запошљавање	Образовање	Радна пракса
Укупно	66,2%	54,6%	11,6%	0,1%	20,2%	11,9%	8,3%	0,1%
15-19	65,7%	55,7%	10,0%	0,1%	15,9%	7,9%	7,9%	0,1%
20-24	66,1%	52,8%	13,2%	0,1%	21,4%	12,1%	9,2%	0,1%
25-29	66,7%	55,7%	10,9%	0,1%	21,7%	14,0%	7,6%	0,1%
Мушкарци	62,3%	55,7%	6,4%	0,1%	16,8%	12,5%	4,2%	0,1%
15-19	64,3%	57,7%	6,5%	0,2%	14,2%	9,3%	4,7%	0,2%
20-24	61,3%	54,9%	6,3%	0,1%	16,6%	12,6%	3,9%	0,1%
25-29	61,8%	55,2%	6,5%	0,1%	18,9%	14,6%	4,2%	0,1%
Жене	70,4%	53,3%	17,1%	#VALUE!	23,9%	11,3%	12,6%	#VALUE!
15-19	67,8%	52,7%	15,1%		18,4%	5,7%	12,7%	
20-24	70,8%	50,8%	20,0%		26,0%	11,7%	14,3%	
25-29	71,3%	56,2%	15,2%		24,3%	13,5%	10,8%	

2.2.3. Оптимално коришћење финансијских средстава

Процењени трошкови реформи политика и иницијатива (мера) планираних у Плану имплементације Гаранције за младе износе око 4,5 млрд. РСД (око 37,7 мил. евра), док реализовани трошкови у извештајном периоду за 2023. и 2024. годину износе 3,9 млрд. РСД (око 32,4 мил. евра). Током пилотирања неке од реформи и иницијатива су финансиране додатним изворима средстава, углавном из донаторских фондова. Од укупно обезбеђених средстава, 21,5% је финансирано из државног буџета, 2,7% из фондова ЕУ, док је 75,8% обезбеђено из донаторских средстава. Ова структура финансирања илуструје важност донаторских и фондова ЕУ у реализацији програма Гаранција за младе, али и значај домаћег финансирања као основне стабилне подршке.

Пројекат ИПА 2020 у области образовања је започео реализацију пројектних активности у првој половини 2024. године. У претходном периоду ангажовани су потребни експерти и започета је припрема анализа које ће у 2025. години бити релевантна аналитичка основа за предлагање унапређивања система НОКС и целоживотног учења, тако да се очекује утрошак средстава који ће бити приказан у наредном извештајном периоду.

У оквиру Плана имплементације Гаранције за младе, SDC пројекат „Знањем до посла – E2E” је планирао средства само за 2023. годину, јер трећа фаза пројекта није била испланирана нити буџетирана у тренутку израде овог плана. Будући да је трећа фаза пројекта почела са реализацијом 1. маја 2024. године, а друга фаза која је требало да се заврши 31. децембра 2023. године, продужена је до 30. априла 2024. године, у извештају су приказане активности спроведене 2023. и 2024. године, као и средства утрошена у обе посматране године.

Детаљан преглед утрошених средстава, броја укључених корисника, као и трошкова по кориснику, по свим изворима финансирања, као и према фазама програма Гаранција за младе, приказан је у Прилогу овог извештаја.

Анализа показује да је, с обзиром на то да је ово прва година пилотирања програма Гаранције за младе, највећи део средстава — око 84,7% — усмерен на фазу мапирања и ране интервенције, при чему донаторска средства учествују са чак 90,4% у овој фази, док је учешће државног буџета 75,1%. Фаза понуде, са учешћем од 6,5% у укупним средствима, карактерише највећи удео фондова Европске уније — чак 66,9%, док државни буџет учествује са 21,7%, што указује на значајну сарадњу националних и европских извора финансирања у овој кључној фази програма. Фазе припреме и снажних механизма испоруке тренутно су мање финансијски покривене, са укупним уделом од 0,4% односно 0,9%, при чему је потребно додатно ојачати капацитете у овим сегментима за наредне године. Фаза досезања није започела реализацију финансирања активности досезања у 2024. години, што ће бити предмет праћења у будућим извештајима.

Ова структура финансирања јасно показује да донаторска средства играју кључну улогу у фази мапирања и ране интервенције, док фондови Европске уније највише подржавају фазу понуде. Истовремено, учешће државног буџета је значајно у свим фазама, посебно у фази мапирања и ране интервенције и фази понуде.

Током наредних година пилотирања, а посебно након покретања програма Гаранција за младе на територији целе Републике Србије, очекује се да ће ова структура финансирања еволуирати уз постепено повећање и диверзификацију извора средстава.

Оваква динамика обезбеђује солидну основу за одрживост и ширење програма Гаранција за младе, али истовремено указује на потребу интензивнијег ангажмана у фазама припреме и снажних механизма испоруке, као и на важност одржавања и јачања буџетског учешћа ради стабилности и континуитета подршке.

Додатна средства обезбеђена су за реализацију мера активне политике запошљавања у оквиру Финансијског плана Националне службе за запошљавање и означена су у Табели 2.2.3. са *.

2.2.4. Изградња снажних механизма испоруке надлежних органа и партнера

Главни изазови у спровођењу програма Гаранција за младе у Републици Србији везани су за кључне реформе које се односе на унапређење прописа у области образовања, рада и запошљавања и омладинске политике, чије је доношење неопходно за успешан завршетак пилотирања и почетак пуне примене Гаранције за младе од 2027. године. Ови реформски процеси су започети, али је потребно уложити додатне напоре да се планирани прописи усвоје до краја 2026. године.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања као Координатор Гаранције за младе одговорно је за координацију, праћење и извештавање о спровођењу Плана имплементације Гаранције за младе. Наведене послове укључујући и редовне послове на креирању политике запошљавања и друго, обавља једна организациона јединица у оквиру Сектора за рад и запошљавање, због чега је неопходно у наредном периоду повећање броја запослених и оснаживање капацитета за обављање веома сложених, обимних и одговорних послова.

Постојећи капацитети главног имплементационог партнера Националне службе за запошљавање и даље је потребно унапређивати и у погледу повећања броја саветника за запошљавање и у погледу даљег обучавања, у циљу подизања квалитета пружених услуга незапосленим лицима и послодавцима.

У претходном периоду, спроведене су активности на јачању административних капацитета Националне службе за запошљавање. У пилот филијалама запослено је седам саветника за младе у децембру 2023. и у јануару 2024. године. Иако су након годину дана оспособљени за обављање послова саветника, и даље постоји потреба за њиховим обучавањем за рад посебно са младима који се пријаве на евиденцију незапослених и региструју у програм Гаранција за младе, али и даље нису мотивисани или су обесхрабрени да активно траже посао или да се укључе у мере активне политике запошљавања. Због тога је неопходно организовати додатне обуке за саветнике за запошљавање који раде са младима, који су обесхрабрени или нису мотивисани за активно тражење посла.

Такође Национална служба за запошљавање мора бити додатно опремљена знањима како би у што краћем року могла да уведе статистичко профилисање, онлајн (пред)регистрацију незапослених, убрза спровођење поступака јавних набавки за избор извођача обука и унапреди аналитичке капацитете запослених ради бољег праћења стања на националном и локалном тржишту рада и израде периодичних извештаја неопходних за рад саветника за запошљавање.

Такође, на захтев Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања реализована је техничка мисија експерта Међународне организације рада од 7. до 10. маја 2024. године, која је обухватила посете пилот филијалама Националне службе за запошљавање ради пружања подршке у вези са изазовима током пилотирања.

Припремљен је Извештај Међународне организације рада са закључцима и препорукама за унапређење процеса рада, начина праћења и извештавања, а кроз Табелу активности за унапређење процеса пилотирања програма Гаранција за младе Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање редовно прате и ажурирају спроведене активности.

На основу додатног захтева Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за техничку подршку Међународне организације рада организована је почетком 2025. године техничка мисија експерата ради израде Функционалне анализе Националне службе за запошљавање, односно сагледавања постојећих капацитета ове службе, са циљем унапређења процеса рада и припреме за пуну имплементацију Гаранције за младе од 2027. године.

Главни налази и препоруке Функционалне анализе Националне службе за запошљавање указују на потребу за унапређењем организационе структуре Националне службе за запошљавање што подразумева, између осталог, и повећање броја запослених који обављају основне функције (пружање услуга незапосленим лицима и послодавцима) у односу на пратеће функције. Смањење административног посла за саветнике, дигитализација послова подршке, јасан и унапређен процес рада представљају основ за примену модерних метода и техника рада као и интензивнији рад са незапосленим лицима, а последично могу да допринесу побољшању учинка и ефеката услуга и мера. Такође, увођење модерних пракси развоја људских ресурса (примена конкурсног поступка приликом запошљавања са фокусом на компетенције запослених, примена механизма ротације по позицијама како би се унапредиле компетенције запослених, квалитетне понуде интерних обука заснованих на индивидуалним и организационим потребама и сл.) су неопходне за повећање учинка, прилагодљивост и мотивацију запослених. Унапређен приступ послодавцима, ојачане услуге посредовања, посебно према дугорочно незапосленим лицима, ојачани аналитички капацитети запослених и успостављен развијен систем управљања учинком су кључни захтеви који се постављају пред Националну службу за запошљавање ради повећања ефикасности услуга и мера активне политике запошљавања.

Један од препознатих изазова у првој години пилотирања јесте и недовољан број ЈПОА као и програма обуке (чији исходи треба да воде до делимичне или пуне квалификације). Ово је директно повезано са могућношћу обезбеђивања и реализације квалитетне понуде образовања и обуке због чега је неопходно да Министарство просвете и други надлежни органи у сектору образовања интензивирају активности како би се обезбедио већи број ЈПОА и програма акредитованих обука у складу са потребама тржишта рада, али и проширила њихова регионална доступност. Додатне активности у том правцу очекују се у оквиру ИПА 2020 пројекта „Повећана понуда и диверзификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих” који је почео са имплементацијом.

У сарадњи са ГИЗ започело се са истраживањем потреба послодаваца које треба да резултира извештајем и пројекцијама о потребним знањима и вештинама на националном, регионалном и нивоу округа са циљем бољег одговора на потражњу на тржишту рада и задовољење потреба послодаваца за запошљавањем. Мапирање организација цивилног друштва на локалном нивоу показало је да су капацитети ових организација, које треба да спроводе активности за досезање и активацију NEET младих, недовољни. С тим у вези развијањем Модела за досезање и обучавањем омладинских радника у складу са овим моделом, осигурано је да се активности досезања спроводе у складу са дефинисаном методологијом и минималним стандардом услуга. Спровођење активности досезања ће се пратити у наредном периоду како би се на основу искуства и постигнутих резултата утврдиле потребе за ревизијом Модела за досезање, али и наставило на даљем развоју капацитета организација цивилног друштва.

Ради информисања релевантних локалних актера о програму Гаранција за младе организовани су локални припремни састанци у пилот филијалама Националне службе за запошљавање крајем децембра 2023. године, на којима је учествовало око 120 представника партнера на локалном нивоу (локалне самоуправе, организације цивилног друштва, удружења послодаваца, регионалне привредне коморе, школе, филијале НСЗ), а у наредном периоду планирано је организовање додатних састанака и пружање подршке локалним самоуправама у планирању локалних планских докумената у области запошљавања, у циљу проширења понуде за младе регистроване у Гаранцију за младе.

У циљу припреме извештаја, обезбеђени су сви потребни подаци и организована размена података између органа и институција. Организован је и састанак релевантних органа на тему интероперабилности различитих база података почетком јануара 2025. године и сагледавања могућности за обезбеђивање аутоматског извештавања у реалном времену о спровођењу Гаранције за младе.

Ради боље информисаности јавности, као и промоције овог програма, започело се са информативном кампањом. Израђен је лого Гаранције за младе, креиране су и штампане брошуре којом се информишу NEET млади, партнери и шира јавност о програму Гаранција за младе, направљена су два видео филма, отворена електронска адреса за комуникацију (garancijazamlade@minrzs.gov.rs), као и web страна Гаранција за младе у оквиру сајта Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (<https://www.minrzs.gov.rs/sr/garancija-za-mlade>).

ТАБЕЛА 2.2.4: КЉУЧНЕ РЕФОРМЕ И ИНИЦИЈАТИВЕ ЗА ИЗГРАДЊУ СНАЖНИХ МЕХАНИЗАМА ИСПОРУКЕ

Назив реформе/иницијативе	Кључни циљеви	Циљна група, укључујући број обухваћених лица (уколико доступан)	Назив и улога организације која је носилац и партнера	Временски оквир спровођења	Трошкови спровођења, уколико је применљиво и извор финансирања	Напредак 2023-2024
Планиране реформе						
Реформа организационе структуре НСЗ	<ul style="list-style-type: none"> Ревидирати организациону и кадровску структуру НСЗ на националном и локалном нивоу како би се обезбедила ефикасна и правовремена испорука услуга ГзМ 	НСЗ	НСЗ	2024-2026.	Извор: Финансијски план НСЗ (нису потребна додатна финансијска средства)	Планирано је пилотирање новог концепта рада са корисницима услуга у Филијали за град Београд. Поднет је Захтев за техничку подршку МОР, у циљу израде Функционалне анализе НСЗ, како би се реорганизовао и унапредио процес рада.
Планиране иницијативе						

Ангажовање и обучавање додатних људских ресурса у Сектору за рад и запошљавање, МРЗБСП - запошљавање државних службеника	<ul style="list-style-type: none"> Унапредити координационе капацитете МРЗБСП као координатора ГзМ 	МРЗБСП – Сектор за рад и запошљавање – 2 државна службеника	МРЗБСП Министарство финансија	2024-2026.	Извор: Буџет РС Извор: (МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 – Техничка подршка	Израђен је документ Јачање система координације јавних политика за спровођење програма Гаранције за младе и механизма управљања на националном и локалном нивоу.
Ангажовање додатних људских ресурса у пилот филијалама НСЗ - запошљавање саветника за младе	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати индивидуализован приступ и подршку NEET младима регистрованим у ГзМ Осигурати благовремене услуге припреме и пружање квалитетне понуде NEET младима током пилот фазе ГзМ Осигурати унапређену сарадњу са послодавцима 	Пилот филијале НСЗ – 7 новозапослених саветника за младе	НСЗ Министарство финансија	2024-2026.	30.240.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ	У три филијале НСЗ у којима се пилотира ГзМ од јануара 2024. године, ангажовано је додатних седам саветника за младе који пружају саветодавну подршку младима у процесу тражења посла. НСЗ је препознала и потребу додатног оснаживања капацитета пилот филијала НСЗ за рад са послодавцима. Организовано је више састанака са филијалама које пилотирају ГзМ ради размене информација од значаја за процес пилотирања.
Укључивање у мере АПЗ доступно у току целе године	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати несметан пут младих NEET од регистрације у ГзМ до добијања понуде 	Незапослени, NEET млади	НСЗ (главни носилац) МРЗБСП Министарство финансија	2024-2026.	Извор: Буџет РС и Финансијски план НСЗ Извор: ИПА 2020 – Директни грант НСЗ	Јавни позиви НСЗ за ГзМ доступни су током целе године.
Надоградња и континуирано унапређење ИКТ платформе НСЗ за праћење ГзМ	<ul style="list-style-type: none"> Прикупити потребне податке за директно и накнадно праћење ГзМ Осигурати размену података и интероперабилност 	Незапослени, NEET млади	НСЗ	2023-2026.	10.200.000,00 РСД Извор: Буџет РС (МРЗБСП) и ИПА 2020 – Директни грант НСЗ 9.000.000,00 РСД Извор: ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	Успостављена је сарадња са ЦРОСО ради добијања података о запошљавању уз пореске олакшице за лица која су била у Гаранцији за младе. Планиране су активности за повезивање база НСЗ и Министарства просвете (ЈИСП), како би се омогућило преузимање како података о стеченој квалификацији, тако и о укључености лица у образовне програме.
Јачање капацитета ОЦД и КзМ за спровођење активности досезања	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати делотворно досезање до NEET младих ради њиховог укључивања у ГзМ Осигурати пружање услуга досезања и праћење ефеката 	ОЦД/Омладински радници КзМ	МТО МРЗБСП КОМС НАПОР SDC – Програм „Знањем до посла“	2023-2026.	1.700.000,00 РСД – 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“	Израђен је Програм обуке за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система. Одржана је тродневна обука и додатна инфо сесија за раднике ОЦД који ће, на основу уговора са НСЗ, спроводити активности за досезање до неактивних

	досезања у складу са утврђеним стандардима у оквиру Модела за досезање					младих NEET који се налазе ван система. На обуци је учествовало осам представника ОЦД и осам саветника за запошљавање из три пилот филијале НСЗ.
Јачање капацитета партнера за спровођење ГзМ	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати одређеност партнера да активно раде на реформама и иницијативама ГзМ Унапредити капацитете установа и тела из сектора образовања, социјалне заштите, сектора за младе и сл. за имплементацију услуга ГзМ Израдити Водич кроз ГзМ за све партнере, промоција Организовати форуме послодаваца Организовати инфо сесије о правима младих на раду и у вези са радом 	Министарства Образовне установе ЈПОА АзК Установе социјалне заштите Послодавци Синдикати и др.	МРЗБСП НСЗ МП КДОНОК Синдикати	2023-2026.	Извор: (МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 – Техничка подршка	Израђен је лого Гаранције за младе. Отворена је електронска адреса за комуникацију (garancijazamlade@minrzs.gov.rs). Креиране су и штампане брошуре за програм ГзМ. Направљена су два видео филма за програм ГзМ. Постављена је подстраница за програм ГзМ у оквиру сајта МРЗБСП https://www.minrzs.gov.rs/sr/garancija-za-mlade У 2024. години, у пилот филијалама, реализовано је 17 форума са послодавцима о програму Гаранција за младе.
Припрема локалних партнера за спровођење пилотирања ГзМ	<ul style="list-style-type: none"> Осигурати да сви препознати актери на локалном нивоу буду припремљени за почетак пилотирања ГзМ Организовати локалне припремне састанке Припремити потребне анализе локалних тржишта рада 	Филијале НСЗ ЈЛС Образовне установе ЈПОА Локални савети за запошљавање Послодавци Синдикати ОЦД КзМ Регионалне ПК	МРЗБСП	2023-2024.	Извор: Буџет РС и Финансијски план НСЗ	Организовани су локални припремни састанци у пилот филијалама крајем децембра 2023. године, на којима је учествовало око 120 представника партнера на локалном нивоу.

3. Закључци

Република Србија је потврдила *Декларацију Западног Балкана о осигурању одрживе интеграције младих на тржиште рада* и прихватила да ће радити на постепеном увођењу програма Гаранција за младе, с обзиром да је положај младих на тржишту рада Републике Србије неповољнији у односу на општу популацију, као и у односу на њихове вршњаке у Европској унији. Започело се са пилотирањем Гаранције за младе, која има за циљ да младима пружи квалитетну понуду за запослење, наставак образовања или обуку у року од четири месеца.

У складу са наведеном Декларацијом, Гаранција за младе стављена је као један од приоритета политичког плана и програма, и то опредељивањем потребних људских ресурса и финансијских средстава, као и дефинисањем приоритетног циља који се односи на програм Гаранција за младе у Акционом плану за спровођење Програма Владе, али и утврђивањем индикатора успешности у оквиру Реформске агенде Републике Србије.

У периоду од 2023. до 2024. године, спровођење Гаранције за младе је показало значајан напредак, иако су се појавили и одређени изазови који су одложили неке активности. У 2023. години, основне активности су биле усмерене на припрему за увођење програма, док је 2024. године успешно започето пилотирање у три филијале Националне службе за запошљавање. Резултати су показали добар напредак у укључивању младих у програм, са великим бројем позитивних излаза, највише у виду запослења.

Изазови у спровођењу програма Гаранција за младе односе се на кључне реформе у области образовања, рада и запошљавања, као и омладинске политике. Усвајање и ефикасна примена ових прописа неопходни су за успешан завршетак фазе пилотирања и почетак пуне примене Гаранције за младе од 2027. године. Током 2023. године усвојене су измене и допуне Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије и Закона о дуалном образовању, док су започете, или се планирају у наредном периоду активности на унапређењу и доношењу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Закона о радној пракси, Закона о Националној стандардној класификацији занимања као и Закона о младима. Иако су реформски процеси већ покренути, потребно је уложити додатне напоре како би се ови прописи усвојили до краја 2026. године.

Делотворно спровођење Гаранције за младе захтева значајно јачање капацитета за обављање сложених и одговорних послова, како у координацији и спровођењу програма, тако и у праћењу резултата његове имплементације. У претходном периоду, Национална служба за запошљавање побољшала је квалитет услуга за младе незапослене особе кроз запошљавање саветника и организовање обука. Међутим, у наредном периоду биће неопходно повећати број запослених и унапређивати капацитете, како у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, тако и у Националној служби за запошљавање, у циљу ефикаснијег спровођења Гаранције за младе.

Изазови у припремним радњама за отпочињање активности досезања до неактивних младих превазиђени су почетком 2025. године, тако да су активности досезања започеле у 2025. години.

Иако је пилотирање успешно започето, неке активности, као што су реализација кратких обука, обука за тржиште рада и услуге менторинга за младе којима је одобрена субвенција за самозапошљавање, нису спроведене у складу са планом током 2024. године. Главни разлог за кашњење био је дужи поступак спровођења јавних набавки од очекиваног, али су на крају сви поступци успешно окончани и овај сет мера и услуга ће бити доступан младима почетком 2025. године. Изазови који су се јавили биће предмет ревизије и решавања у наредном периоду, с циљем да се обезбеди бржа и ефикаснија имплементација програма.

Недостатак довољног броја ЈПОА и акредитованих програма обука у складу са потребама тржишта рада, као и њихова регионална доступност били су фактори који су успорили реализацију квалитетне понуде образовања и обуке. У наредном периоду, Министарство просвете и други надлежни органи у сектору образовања ће интензивирати активности како би се обезбедио већи број ЈПОА и програма акредитованих обука у складу са потребама тржишта рада, али и проширила њихова регионална доступност. Ове активности биће реализоване и у оквиру ИПА 2020 пројекта „Повећана понуда и диверзификација акредитованих обука у области неформалног образовања и пружалаца обука за образовање одраслих”.

Онлајн (пред)регистрација младих и статистичко профилисање нису уведени у 2024. години, али се очекује да ће бити пуштени у продукцију током 2025. године.

У 2024. години обезбеђено је да мере активне политике запошљавања буду доступне током целе године, и то финансирањем из различитих извора. Разлози за мање успешну реализацију одређених мера активне политике запошљавања су анализирани, те су почетком 2025. године расписани нови јавни позиви са јасније дефинисаним циљним групама младих.

Током 2025. године, очекује се да ће бити превазиђене препреке и изазови у спровођењу Гаранције за младе, а све активности интензивирани како би се надокнадило кашњење из 2024. године. Поред тога, почетак активности досезања довешће до већег прилива младих у Гаранцију за младе, а увођење онлајн (пред)регистрације и статистичког профилисања олакшаће и убрзати процес уласка у програм и обезбеђивање адекватне понуде у што краћем року.

Претпоставка на којој се заснива овај програм јесте да млади нису хомогена група и да је потребно прилагодити мере за повећање запошљивости њиховим индивидуалним потребама. Акцент ће бити на посредовању у запошљавању, односно спајању послодаваца и младих, као примарном алату за припрему младих без или са ограниченим препрекама за улазак на тржиште рада. Сарадња са послодавцима на локалном нивоу је кључни фактор успеха. Очекује се посвећено ангажовање свих институција и партнера укључених у реализацију Плана имплементације Гаранције за младе, уз јачање партнерства са локалним самоуправама.

Са циљем да се постигну позитивни резултати, а посебно из разлога ширења програма на целокупну територију Србије од 2027. године, потребно је обезбедити довољне институционалне, кадровске и финансијске капацитете који су у складу са растућим потребама. Искуства и финална евалуација процеса пилотирања биће од посебне важности за израду новог Плана имплементације Гаранције за младе за период од 2027. до 2029. године. Успешна реализација програма захтева континуирано финансирање и адаптацију услуга и мера активне политике запошљавања, односно понуде Гаранције за младе.

4. Прилог

ТАБЕЛА 2.2.3: ФИНАНСИРАЊЕ ГАРАНЦИЈЕ ЗА МЛАДЕ

Назив реформе/иницијативе	Године за које је планирано финансирање	Планирана средства			Планирани број корисника	Трошкови по кориснику
		Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови	Укупно	
МАПИРАЊЕ И РАНА ИНТЕРВЕНЦИЈА						
Планиране реформе						
Измене и допуне релевантних закона и подзаконских аката у области образовања	2023-2026.		(Министарство просвете) 18.000.000,00 РСД ИПА 2020*	13.200.000,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”	N/A	N/A
Развој система каријерног вођења и саветовања (КВиС)	2023-2026.	2.800.000,00 РСД – 2023 (800.000,00 РСД Министарство просвете и 2.000.000,00 РСД МТО) 3.800.000,00	(КДОНОК) 12.000.000,00 РСД ИПА 2020*	3.600.000,00 РСД - 2023 SDC – Програм „Знањем до посла” 2.768.000,0	N/A	N/A

Година	Реализација планираних средстава			Број корисника	Трошкови по кориснику
	Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови	Укупно	
2023-2024.		2.101.705,00 РСД (ERASMUS ЕУ пројекти)	20.357.037,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији” 4.447.665,00 РСД SDC – Пројекат „Знањем до посла”	N/A	N/A
2023-2024.	Министарство просвете 2023 1.512.000,00 РСД МТО 2023 - 6.200.000,00 РСД 2024 - 8.700.000,00 РСД		1.500.000,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног	N/A	N/A

		РСД – 2024 (800.000,00 РСД Министарство просвете и 3.000.000,00 РСД МТО) 2.900.000,00 РСД – 2025 (900.000,00 РСД Министарство просвете и 2.000.000,00 РСД МТО) 900.000,00 РСД – 2026 (Министарство просвете)		0 РСД - 2023 Омладинск и савез удружења „Нови Сад омладинска престоница Европе - ОПЕНС“ 24.000.000,00 РСД Финансијск и јаз за портал КВис**		
Успостављање законодавног и институционалног оквира за даљи развој НСКЗ	2023-2026.	Текући трошкови запослених		6.000.000,00 РСД - 2023 SDC – Програм „Знањем до посла“	N/A	N/A
Планиране иницијативе (мере)						
Мапирање NEET младих 2021/2022	2023.			Техничка подршка ЕК-МОР	N/A	N/A

			образовања и Национално м оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”			
			8.020.132,00 ¹⁹ РСД SDC – Пројекат „Знањем до посла“			
			845.126,00 РСД - 2024 Омладински савез удружења „Нови Сад омладинска престоница Европе - ОПЕНС“			
2023-2024.			10.594.388,00 РСД SDC – Пројекат „Знањем до посла“	N/A	N/A	
2023.					N/A	N/A

¹⁹ У оквиру овог износа урачуната је израда три стандарда занимања који су урачунати и кроз износ потрошен у оквиру реформе „Успостављање законодавног и институционалног оквира за даљи развој НСКЗ“.

Идентификација NEET младих који су на евиденцији НСЗ, али су удаљени од тржишта рада	2025-2026.	Текући трошкови запослених			N/A	N/A
Истраживање о усклађивању радног и породичног живота NEET младих жена	2023.		UN Women Пројекат „Support to Priority Actions for Gender Equality in Serbia II“		N/A	N/A
Мапирање услуга и доступне подршке младима на локалном нивоу	2023-2025.		ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A
Проширење обухвата дуалног образовања	2023-2026.	(КДОНОК) 10.000.000,00 РСД - 2023 10.000.000,00 РСД - 2024 10.000.000,00 РСД - 2025 10.000.000,00 РСД - 2026		19.416.000,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији“	N/A	N/A
Проширење понуде неформалног образовања	2023-2026.	КДОНОК) 296.000.000,00 РСД - 2023 296.000.000,00 РСД - 2024 296.000.000,00 РСД - 2025 296.000.000,00 РСД - 2026	Министарство просвете) 24.000.000,00 РСД ИПА 2020*	60.000.000,00 РСД Финансијски и јаз за подршку развоја тренинг центара**	N/A	N/A

2023-2024.					N/A	N/A
2023.					N/A	N/A
2023-2024.					N/A	N/A
2023-2024.	КДОНОК 8.800.000,00 РСД - 2023 10.000.000,00 РСД - 2024			12.579.786,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији“	N/A	N/A
2023-2024.	КДОНОК 296.000.000,00 РСД - 2023 296.000.000,00 РСД - 2024			2.609.358.670,00 РСД SDC пројекат „Подршка реформи дуалном систему средњег стручног образовања и Националном оквиру	N/A	N/A

											квалификација у светлу целоживотног учења у Србији"		
Спровођење и континуирано унапређење поступка ППУ	2023-2026.		(Министарство просвете) 66.720.000,00 РСД ИПА 2020*		N/A	N/A		2023-2024.				N/A	N/A
Назив реформе/иницијативе	Године за које је планирано финансирање	Планирана средства			Планирани број корисника	Трошкови по кориснику		Година	Реализација планираних средстава			Број корисника	Трошкови по кориснику
ДОСЕЗАЊЕ		Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови	Укупно			Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови	Укупно		
Планиране реформе													
Израда и усвајање новог Закона о младима	2024. и 2025.	(МТО) 1.000.000,00 РСД – 2024 1.000.000,00 РСД - 2025	/		N/A	N/A		2023-2024.	МТО 2024 – 1.000.000,00 РСД	/		N/A	N/A
Развој Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система	2023.	/	(МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A		2023.				N/A	N/A
Планиране иницијативе (мере)													
Професионализација омладинског рада	2023-2025.	(МТО) 5.520.000,00 РСД - 2023 5.520.000,00 РСД - 2024 6.020.000,00 РСД - 2025	/	393.111.000,00 РСД – 2023-2025 Фондација Темпус	N/A	N/A		2023-2024.	МТО 2023 - 5.462.000,00 РСД 2024 - 8.465.000,00 РСД	/	131.488.567,00 РСД - 2023 Фондација Темпус 143.283.956,00 РСД - 2024	N/A	N/A

											Фондација Темпус		
											349.418,00 РСД ²⁰ Извор: SDC – Пројекат „Знањем до посла“		
Пилотирање Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система – спровођење активности досезања од стране ОЦД	2024-2026.	(МРЗБСП) 972.000,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	2.628.000,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ	12.000.000 РСД Финансијск и јаз за Пилотирање Модела за досезање и активацију NEET младих који се налазе ван система за 2025. и 2026.	8.666	1.800,00 РСД		2024.	/	/	/	/	/

Назив реформе/иницијативе	Године за које је планирано финансирање	Планирана средства			Планирани број корисника	Трошкови по кориснику	Година	Реализација планираних средстава			Број корисника	Трошкови по кориснику	
		Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови				Укупно	Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА			Остали фондови
ПРИПРЕМА													
Планиране реформе													
Измене и допуне Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености	2023-2025. Усвајање у трећем кварталу 2025.	Текући трошкови запослених		5.500.000,00 РСД - 2023 SDC – Програм „Знањем до посла“	N/A	N/A	2023-2024.			4.966.143,00 РСД Извор: SDC – Пројекат „Знањем до посла“	N/A	N/A	

²⁰ Ово је износ који је већ урачунат кроз износ потрошен у оквиру реформе „Успостављање законодавног и институционалног оквира за даљи развој НСКЗ“.

Планиране иницијативе (мере)						
Увођење и континуирано унапређење онлајн (пред)регистрације и статистичког профилисања	2023-2026.	(МРЗБСП) 2.754.000,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) 1.800.000 РСД – 2026 (кофинансирање ОП)	7.446.000,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ 7.200.000 РСД - ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ		N/A	N/A
Јачање капацитета саветника за запошљавање за индивидуализовани приступ незапосленим лицима	2023-2026.	/	(МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A
Унапређење процедуре и технике за договарање и ревизију индивидуалних планова запошљавања	2023-2026.	/	(МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A
Спровођење и континуирано унапређење посредовања у запошљавању	2023-2026.	Текући трошкови запослених	/		N/A	N/A
Унапређење сарадње са послодавцима	2023-2026.	(МРЗБСП) 48.600,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	131.400,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ (МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A
Развој додатних/комплементарних услуга запошљавања	2023-2026.	Новчани додатак за бригу о деци	8.808.504,00 РСД 2024 ИПА 2020 -	11.371.500,00 РСД Финансијск и јаз за	Новчани додатак за бригу о деци	41.634 РСД

2023-2024.	2.670.165,00 РСД (кофинансирање Директни грант НСЗ)	7.219.335,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		N/A	N/A
2023-2024.				N/A	N/A
2023-2024.				N/A	N/A
2023-2024.				N/A	N/A
2023-2024.	МРЗБСП 19.818,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	53.582,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		N/A	N/A
2023-2024.	Новчани додатак за бригу о децу (МРЗБСП)	6.189,00		Новчан и додатак за бригу	8.478,00

		(MPЗБСП) 3.257.940,00 РСД – 2024 (кофинансира ње Директни грант НСЗ)	Директни грант НСЗ	додатак за бригу о деци за 2025.	701 незапослен их младих (самохрани х родитеља детета/деце испод 7 година или породице у којој је један супружник запослен, а други незапослен и има обавезу чувања детета/ деце)			2.289,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	РСД 2024 ИПА 2020 - Директни грант НСЗ	о деци	РСД
		1.134.000,00 РСД - 2026 кофинансира ње ОП	4.536.000,0 0 РСД - ИПА ОП 2024- 2027 – Директни грант НСЗ			69.726 ,00 РСД				1	
		Кратке обуке (MPЗБСП) 4.038.077,00 РСД – 2024 (кофинансира ње Директни грант НСЗ)	10.917.763, 00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		Кратке обуке						
		(MPЗБСП) 14.955.840,00 РСД – 2024 (Буџет РС)	10.752.000, 00 РСД ИПА ОП 2024- 2027 – Директни грант НСЗ		1.100 (кратке обуке за повећање запошљиво сти)						
		(MPЗБСП) 10.080.000,00 РСД – 2025 (Буџет РС)									
		13.440.000 РСД – 2025 Финансијски план НСЗ									
		(MPЗБСП) 10.080.000,00 РСД – 2026 (Буџет РС)									

Доношење Закона о радној пракси	2023/2024.	Текући трошкови запослених		1.200.000,00 РСД - 2023 SDC – Програм “Знањем до посла”	N/A	N/A
Планиране иницијативе (мере)						
Израда анализе предуслова за увођење ваучера за обуку	2024.		(МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка		N/A	N/A
Посредовање у запошљавању	2024-2026.	Текући трошкови запослених			1.770	N/A
Субвенције за запошљавање младих из категорије теже запошљивих и младих ОСИ без радног искуства	2024-2026.	(МРЗБСП) 9.944.882,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) (МРЗБСП) 22.923.926,00 РСД 2024 (Буџет РС) (МРЗБСП) 19.191.600,00 РСД 2025 (Буџет РС) 31.566.000,00 РСД 2025 Финансијски план НСЗ (МРЗБСП) 19.191.600,00 РСД 2026 (Буџет РС) 6.313.200,00 РСД – 2026 (кофинансирање ОП)	26.888.014,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ 25.252.800,00 РСД ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ		390 (категије теже запошљивих) 78 (ОСИ без радног искуства)	291.454,00 РСД 642.292,00 РСД

2023-2024.			440.928,00 РСД SDC – Пројекат „Знањем до посла“	N/A	N/A
2024.				N/A	N/A
2024.				194	N/A
2024.	(МРЗБСП) 4.416.356,00 РСД – 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) МРЗБСП 5.033.698,00 РСД – 2024 (Буџет РС) Финансијски план НСЗ * 7.658.468,00 РСД Финансијски план НСЗ * 1.227.472,00 РСД	11.940.517,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		92 (категије теже запошљивих) 16 (ОСИ без радног искуства) 4 (обука код последавца)	257.377,36 РСД 875.526,00 РСД

Субвенција за самозапошљавање	2024-2026.	(МРЗБСП) 14.238.002,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) (МРЗБСП) 51.005.340,00 РСД 2024 (Буџет РС) (МРЗБСП) 52.017.600,00 РСД 2025 (Буџет РС) 58.012.800,00 РСД 2025 (Финансијски план НСЗ) (МРЗБСП) 52.017.600,00 РСД 2026 (Буџет РС) 4.320.000,00 РСД 2026 (Финансијски план НСЗ / менторинг) 10.738.560,00 РСД – 2026 (кофинансирање ОП / субвенција за самозапошљавање)	38.495.338,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ 42.954.240,00 РСД ИПА Оперативни програм ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ / субвенција за самозапошљавање		840 (субвенција за самозапошљавање) 500 (менторинг)	361.345,00 РСД 43.200,00 РСД	2024.	(МРЗБСП) 12.150.000,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) (МРЗБСП) 46.800.000,00 РСД 2024 (Буџет РС) Финансијски план НСЗ* 9.900.000,00 РСД	32.850.000,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		338 (субвенција за самозапошљавање) / (менторинг)	300.000,00 РСД
Приправништво за младе	2024-2026.	(МРЗБСП) 31.474.591,00 РСД -2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) (МРЗБСП) 77.305.968,00	85.097.969,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		366 (високо образовање) 260 (средње образовање)	1.119.062,00 РСД 419.667,00 РСД	2024.	(МРЗБСП) 7.600.874,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	20.550.513,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		137 (високо образовање) 70 (средње образов	1.026.000,00 РСД 450.000,00 РСД

		(МРЗБСП) 8.910.000,00 РСД 2026 (Буџет РС)	ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ			
		2.970.000,00 РСД – 2026 (кофинансира ње ОП)				
Јавни радови	2024- 2026.	(МРЗБСП) 2.112.091,00 РСД - 2024 (кофинансира ње Директни грант НСЗ)	5.710.469,0 0 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		110	178.39 0,00 РСД
		5.680.800,00 РСД 2025 (Финансијски план НСЗ)	4.544.640,0 0 РСД			
		1.136.160,00 РСД – 2026 (кофинансира ње ОП)	ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ			
Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе	2024- 2026.	Финансирањ е се врши из укупно опређених средстава (Министарств о привреде) 310.000.000,0 0 ²¹ РСД – 2024 320.000.000,0 0 РСД – 2025 330.000.000,0 0 РСД – 2026			N/A	N/A

2024.	(МРЗБСП) 801.869,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	2.168.017,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ			25	147.838,80 РСД
	Средства из ФП НСЗ 9.839.929,00 РСД					
2024.	3.813.525,00 РСД Извор: Буџет РС (Министарство привреде)				2	N/A

²¹ Ребалансом буџета Републике Србије, у 2024. години било је расположиво 100 милиона РСД, уместо првобитно планираних 310 милиона РСД

Пореске олакшице у складу Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање	2024-2026.	/	/	/	N/A	N/A
Стручна пракса	2024-2026.	(MPЗБСП) 12.500.000,00 РСД 2024 (Буџет РС) 12.500.000,00 РСД 2024 (Финансијски план НСЗ) (MPЗБСП) 14.000.000,00 РСД 2025 (Буџет РС) 35.000.000,00 РСД 2025 (Финансијски план НСЗ) (MPЗБСП) 18.000.000,00 РСД 2026 (Буџет РС) 9.000.000,00 РСД –2026 (кофинансирање ОП)	36.000.000,00 РСД ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	/	380	350.000 РСД
Обука за тржиште рада	2024-2026.	(MPЗБСП) 15.902.795,00 РСД -2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ и Буџет РС)	42.996.445,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ	/	665	213.924,00 РСД

2024.	/			1	N/A
2024.	(MPЗБСП) 8.069.788,00 РСД 2024 (Буџет РС) Финансијски план НСЗ* 32.822.566,00 РСД Финансијски план НСЗ* 6.301.289,00 РСД			277	206.011,90 РСД 82 - Талент и у јавном сектору 382.500,00 РСД
2024.	Финансијски план НСЗ* 1.872.000,00 РСД			64	29.250,00 РСД

		(MPЗБСП) 8.834.886,00 РСД 2024 (Буџет РС)										
		(MPЗБСП) 13.363.200,00 РСД 2025 (Буџет РС)										
		22.272.000,00 РСД 2025 (Финансијски план НСЗ)										
		(MPЗБСП) 13.363.200,00 РСД 2026 (Буџет РС)										
		4.454.400,00 РСД – 2026 (кофинансира ње ОП и Буџет РС)	17.817.600, 00 РСД ИПА ОП 2024-2027 - Директни грант НСЗ									
Обука на захтев послодавца	2024- 2026.	(MPЗБСП) 10.022.098,00 РСД -2024 (кофинансира ње Директни грант НСЗ)	27.096.782, 00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		310	272.24 6,00 РСД	2024.	(MPЗБСП) 435.522,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	1.177.522,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		12	177.385,00 РСД
		(MPЗБСП) 5.692.800,00 РСД 2025 (Буџет РС)										
		14.232.000,00 РСД 2025 (Финансијски план НСЗ)										
		(MPЗБСП) 5.692.800,00 РСД										

		2026 (Буџет РС) 14.232.000,00 РСД 2026 (Финансијски план НСЗ) 1.138.560,00 РСД – 2026 (кофинансирање ОП и Буџет РС)	4.554.240,00 РСД ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ										
Функционално основно образовање одраслих	2024-2026.	(Финансијски план НСЗ) 800.000,00 РСД - 2024 800.000,00 РСД - 2025 800.000,00 РСД - 2026	/	/	240	10.000,00 РСД		2024.	Финансијски план НСЗ 113.603,00 РСД			13	113.147,35 РСД
Програм подстицања запошљавања младих „Моја прва плата”								2024.	Финансијски план НСЗ* 904.500,00 РСД			3	301.500,00 РСД
Назив реформе/иницијативе	Године за које је планирано финансирање	Планирана средства			Планирани број корисника	Трошкови по кориснику	Година	Реализација планираних средстава			Број корисника	Трошкови по кориснику	
		Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА	Остали фондови				Укупно	Буџет Републике Србије	ЕУ/ИПА			Остали фондови
Планиране реформе													
Ангажовање додатних људских ресурса у пилот филијалама НСЗ - запошљавање 7 саветника за младе	2024-2026.	(МРЗБСП) 8.164.800,00 РСД (кофинансирање Директни грант НСЗ)	22.075.200,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ	/	7	4.320.000,00 РСД	2024.	(МРЗБСП) 3.963.564,00 РСД (кофинансирање Директни грант НСЗ)	10.716.302,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		7	2.097.123,75 РСД	

Надоградња и континуирано унапређење ИКТ платформе НСЗ за праћење ГзМ	2023-2026.	(МРЗБСП) 2.754.000,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ) 1.800.000 РСД – 2026 (кофинансирање ОП)	7.446.000,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ 7.200.000 РСД - ИПА ОП 2024-2027 – Директни грант НСЗ	/	N/A	N/A	2023-2024.	(МРЗБСП) 5.345.730,00 РСД - 2024 (кофинансирање Директни грант НСЗ)	14.453.270,00 РСД ИПА 2020 - Директни грант НСЗ		N/A	N/A
Јачање капацитета ОЦД и КзМ за спровођење активности досезања	2023-2026.	/	/	1.700.000,00 РСД - 2023 Извор: SDC – Програм „Знањем до посла“	N/A	N/A	2023-2024.		2.060.461,00 РСД – Пројекат „Знањем до посла“		N/A	N/A
Јачање капацитета партнера за спровођење ГзМ	2023-2026.	/	(МРЗБСП и НСЗ) ИПА 2020 - Техничка подршка	/	N/A	N/A	2023-2024.				N/A	N/A